

308 406

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.

సంపుటము. ౧.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జనవరి నెల 16 తేది శనివారము

ఆనందనామ సంవత్సర మాఘ శుద్ధ ప్రథమ ౧.

No. 269

సంచిక ౨౬౯

ఆమ్మతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమాద్యతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి ౧-౩-౦ అణాలు మాత్రము

తయారుచేయుదును. వాయువుపోట్ల కాపురము.

శార్వత్తనొప్పుల భారదోలము. పోట్లదోలనొప్పుల

వనమూలికలచే హిందూదేశమున

తయారుచేయుదును మంచియును.

మహాసగరిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాగచీటి చూడకొనిన మోసము గలగద

ఆమ్మతాంజనము డిపో, నెం. 109, భోజ్ జూబాయి, లేక, 6, 7 తంబునెట్టిది, వార్డిటవున్. మద్రాసు.

అత్తలతాంజనమున కోర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము.

1915 సం॥ జనవరి 31 తేది లోపల అర్థచా పంపువారి కుచితము.

మేమిదివఱలో వైపుప్రకమును ప్రతిపటుంబము నందు నుండునటుల పంచివెట్టుటకై ఒక్క అణా తపాల బిళ్లను పంపువారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రమరించి యుంటిమి. వీధిసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థచా బిళ్లను పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదినకు ఉచితముగా పంపుదుము. ఈతరుణమునకృధాచేయకుడు. విరోపియం యుద్ధచరిత్రమునకై జనవరి 31 లోపుగకేరసు రిజిస్టరుచేసికొనువారికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలభర్తులతో 0-10-0 కు పంపుదుము. ఇది మూడుభాగములుగలది. కోడండ్రప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్రకటనను, అర్థచా కార్డును పంపగల. ఆసరికై ప్రకమును వెలిగదుచు చిరునామా:— నువీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టుభాక్సు 167, మద్రాస్

లక్ష్మీకర తాంబూల మూత్రలు.

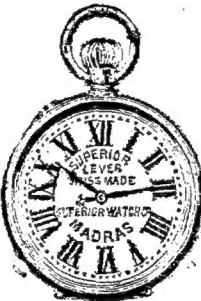
యిందుకన్నూరి, పచ్చకన్నూరము, తంతువుపువ్వు, బంగారు వెండిచేసులు, మొదలగు విలువగల వస్తువులచే తయారు చేయబడినవి గనుక మిక్కిలినువాసన, పరిమెళము, మనోహరముగలిగి యున్నవి యివి తాంబూలములోగాని, విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆచీరము, వాయువు, జలుబు, అగ్నిమాంద్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతశోషణులు, జ్వరము, జలకోషము, చిన్నబిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను తానివ్వక, నిర్మూలించి మంచిబలమును ఇవ్వసాని, ధాతుపుష్టిని కలిగించుటలో అద్భుత చాకచక్యములను చూపించు చున్నవి. స్వజనోపయోగము కొరకు వేల మిగుల తక్కువగా నిర్మయించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0. 6 సీసాలురు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుటికలు:—యివి సమస్తవైద్యములు, పులితేవులు, అశ్మిము, మలబద్ధము, నిర్విద్యేషము, కడుపుబ్బరము, నొప్పి, వయవము, నోటిసీసాగట, గుండెలయంట, మొదలగువాటిని హరించి మంచిఆకలిని జ్వరశక్తిని కలిగించును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0.

వి. పి. ఎ అండుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.

పొందూరు-గుంటూరుజిల్లా

నువీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. కాలనుతో సహా ధరి రు 3-0-0. పోస్ట్జి 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయలుమీద మాకంపెనీ పేరు ఎజ్జనిసిరా లో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచిన మును, డెస్టుట్రాఫ్ అను గ్లాసు డోమునుగలిగి మొరటుపనలకు దగియుండును. పెట్టెముత లో భాగమున గ్యారెంటీ చీటి అతికించి యుండును. సీమ నుండి మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కుదు. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తెలుపుతో తక్కువ నెలనంది తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున తెలియును. ఇదివఱకే గడియారములు ఖర్చుయి యోగ్యతాపత్రముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కోనకులు కొల సంకెసిందిరనిన, వేలమాట తెందుకు? నువీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుభాక్సు నెం167, మద్రాస్

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాంటెరియాములకు, వాతములకు, చిక్కబిడ్డల బబ్బులకు పుష్టిక కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కానీ కస్తూరి బంగారము కన్న శీయమగుటచేతను నవనర సమయములందు దొరకుట చుస్తరము. మా డిపోయిందలి కస్తూరి, యందలితర పదార్థము లేనియును శ్రేష్ఠతవు. ఇంతవఱకు మాతావు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి కుర్రపిచ్చిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయటకలన కితి కస్తూరిని గొని మోసపోవు. కులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

కులం 1 కి రూ. 3-4-0

ఆమ్మతాంజనము డిపో, } 109, భోజ్ జూబాయి, హిందూ }
అమ్మతాంజనము డిపో, } 6-7 తంబునెట్టిది, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనజూలెత్తి మొదట నెట్లుండె? కులభేదములేలకలిగె? భవ్యము లెప్పుడెట్లు మాన్పుకొందె? ఆచారకర్మకారము లెట్లుమాతె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రమొలందు ఒక్కొక్క పర్వతములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సీతీగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్వప్నవచన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. తెలిమిగుల నులభము. మంచికాగితములనై ముదింపబడినది గంభీరకావ్యోద్వేగముచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు నెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కిచ్చులు నేతే. కలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యూసికల్ హైస్కూలు, కడప.

వేంకటాధ్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్యము

ఆంధ్రపద్య టీకాతాత్పర్య సహితము.

ఇంతకు 35 సం॥ కాలములు, టీక, తాత్పర్యము, ఇతిహాసములు, నిఘంటువులు, అలంకారములు, శ్లోచాంగము, దేశరాజపండితులు వ్రాసిరి. ఇది భరతిభండమునందలి యాయా జాతులయొ, తెగలయొ, సంఘములయొ, గుణదోషములను గణానుబంధి వర్ణనాకోరణి వివరించు గ్రంథము. అనగా నాయా లోకకృత్తిములను కవిరామ్యమున ప్రతిబింబితములు గావించి దాని వన్నెలచే చిన్నబుగాఁ జూపునట్టి కృతి. ఈ కవికళాపటి పాంకముగా కృతాన విశ్వాసములనెడి పెండు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారులై పోవునట్లు చిత్రించి వారు అచ్చటచ్చట సంచరించుచువు అయా కన్నులందు గ్రహించిన గుణదోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు రచించెను. లోకమునందు కన్నులన్నయొ దోషయొక్తములేకాని గతైకగ్రధానములుగావు. అయినను వానివానికి దగినట్లు గుణమెక్కువగా నుండినట్లుయిన గుణవంతులగును; దోషములు మెండుగానండిన దోషవంతులగును. కావున చక్కగ పరామర్శించి అందలి దోషములను పొటింపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జీవించెడు మార్గమును నెడకలయును. ఇది చదివిన ప్రహ్లాద ప్రహ్లాదగోపగల వెక్కెనపుల గుణదోషములు తెలియును. దీని వెల 2-8-0. దీనిని చక్కగ పరిశోధించి మేలైన కాగితములనై అచ్చుత్రించి మంచి కాలితోవ్రేంచుచేసి యున్నాము

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ్య, మద్రాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ
గ్రంథములు.

అర్కవక్తము.

నవ్యము
గుచ్ఛము.

అర్కములను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది అతిసులభముగా రీతిని ప్రతిమూలకముండియు అర్కములదీయు నుపాయములను అయర్కములచే కోగసామాన్యమును, నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, డెలుపు ముంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కములు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలక లే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్వలగు వారికిని, తదితరులగు కేవలానుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగనుండుటల దీనికి సరళముగా నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన ఓదవ దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. వస్త్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0.
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది ఆయుర్వేదము 1915
5. కల్యణశ్రమము.	" 0-4-0	10. కుశుత సంహిత	వస్త్రీకర్మము మొదటి భాగమునను.

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాంశ:-
12, తంబుశెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి 156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్రమ చందాదారులకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయి 50 పాతా. తగ్గించి యియ్యబడును.

వైద్యపురసంస్థాన చరిత్రము.

ఆంధ్రదేశములోని వైద్యపురము విజయనగరము, మొగలతూరు మున్నగు సంస్థానాధీశుల ఔషధర్యాశిశువులు లోక ప్రసిద్ధిములు. అందు వైద్యపుర వత్సనాయ సంస్థానాధీశుల ధయ్యర్థ సాహసములు, భాషాభిమానము, ఔషధర్యాశిశువుల యా గ్రంథములను ఉన్నది. ఉన్నట్టుగా తెలుపబడినవి. దంతులూరివారు, చింతలపాటి వారు మున్నగు ఆంధ్రత్రుత్రిము లేకాల మందు శుభ్రసిద్ధులుగ నున్నదియు; వైద్యపుర సంస్థానముయొక్క యెటుల సంపాదించబడినదియు, కోటలోని మహమ్మదు పాషాగోరికి జరిగిన సంస్థాన మర్యాదలు, యేయేరాజులు ఎంతెంత కాలము పరిపాలించినదియు ఆయాకాలమునందు జరిగిన యుద్ధవిశేషములు మున్నగునవి యిందు వీలయినంత విపులముగ తెలుపబడినది. చక్కనిపద్యములు, ప్రభువుల చిత్రపటములు కూడ యిందుగలవు. వెల 0-10-0

అవితకుమారి.

హిందూదేశ చరిత్రకు సంబంధించిన చరిత్ర విషయిక నవల ఇందు గానప్రత్యక్ష గొల్లవేషముతో కిశోరసింహుని పాత్రవహించి విచిత్రముగా మాట్లాడుట, శయనాగారమున, బ్రతివతకుమారి పరీక్ష వాస్తవ పూరితములైన శృంగారపల్కులు, పుత్రో ముద్దుగా, ముచ్చటగా నుండగలవు. జేయేల? గ్రంథము చదువ వారంభించిన ముగించువరకు విడువకొల్లరు. వెల 0-10-0.

కళాసందర్శి.

ఆంధ్రచరిత్ర కావలగు ఏదీ లిఖితార్థ పరభద్రరావు యలగూరిచే వ్రాయబడిన రెండవ శతాబ్దమునాటి ఆంధ్ర చరిత్ర విషయిక నవల. అతి సుందరము! వెల 0-10-0.

శలయువారు మేనేజరు, ఆంధ్ర సారస్వత నికేతనము ఇన్నీసు పేట, రాజమహేంద్రవరము.

చిత్రలేఖ.

ఆంధ్ర దేశమునకు సంబంధించిన (defective) పరిశోధక నవల. ఇందు విశ్వనాథముగ నపటించిన బుద్ధివాతుర్యము, విచిత్రచర్య వర్ణనాతీతములు వెల 1-10-0.

శ్రీ దేవి.

వైద్యపుర సంస్థాన చరిత్రవిషయక నవల, విజయనగరము వైద్యపురము సంస్థానాధీశుల మర్యాదలు, ఇందు వర్ణింపబడినవి. వెల 0-10-0.
మా గ్రంథములన్నియు డెమ్మిపైజులో నూటపాతిక పుటలకు మించియుండును. ప్రతిగ్రంథము చందాదారులకు అర్ధరూపాయి, చందాదారులెప్పుడు మానివేసినను మానివేయవచ్చును కాని ప్రవేశమును 4-0 యాయవలెను. చత్వరముకు మూడురూపాయలకు మించనిగ్రంథములు మేము ప్రచురింపబడితిమి. మాయా గ్రంథములలో యిప్పుడు యేమూడు గ్రంథములైనను చందాదారులు కొనవచ్చును. ఇంతటినుండి ఎప్పుటికప్పుడు గ్రంథము తయారైనతోడనే చందాదారులకు పంపుదుము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
షరాపుర రక్తము-మదరాసు శుభ్రము.
ఈ ప్రక్క చిత్రపత్రమునం దగు పడుకట్టిని యింకా యితర మొకటిని బర్మా సైబిరియా తగు మైసూరు ఇమిలేషన్, చక్రసాన, చైసాన, పట్టెకెంపులు, మచ్చకెంపులు, ప్రాంతములు, రోజుపూలు అను మేలు ప్రాంతములు, స్పటికములు, పుచ్చేరి గాజుగన్నులు, మంచినీటిపన్నువేయించి శోభాయమానముగా జీవరత్నములను మీరియుండుకట్టి వాటినిన్ని వారువారు కోరుకట్టు తయారుచేయించి సరసముగా పంపించగలము.
ప్రథమమున అర్జునపంపి మేము స్వల్ప లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెడు సార్థక నామముగల సరాబు వర్తకులమని దెలిసి కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వదేశపు కానుకలను గోరువారు ప్రార్థితులు.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిస్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, త్రాన్నములు, చేయుక్తిముముగలదు. 2 భాగముందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కోకిలిరీతి ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయుక్తిముగలదు. జేయేల, శివీల్ పాకమునకు కావలసిన యాకర్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.
240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోరైండు ప్రతి 1-8 ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులనహా 1-11-0. పకటియందు జేయిన్నొక్కదినంబు చేప్పిన ప్రయోజేతపు పదతియొక్క వివోద కథలు.
240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోరైండు ప్రతి 1-8 ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మావిలాసము:-
మార్ వాచ్ అండ్ కంపెనీ
45 నూలసా హౌస్ వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో
సాము తిరుగ నీయబడును.
100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.
కేట్లాగు, ఉచితముగ పంపబడును.
టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

బహు వేగముగాను సులభముగాను పోవునటువంటి బలమైన సైకిలు. 59 రూపాయలనుండి అమ్మబడును. క్యాటలాగు కావలసిన వారికి పంపబడును.

వాట్సన్ అండ్ కంపెనీ,
164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కృష్ణుల తామరచముగా అకట్టమునను, కేసరి నొట్ట
హస్తా, అని పేరువెట్టవలెననియు, టీ. కదిరవేలు నయ
గాదు చెప్పిరి; సభ్యు లామోదించిరి. కాన్వర్షన్స్ అసోసి
యేషనుకూడ నొకటి స్థాపింపబడెను. దాని వ్యవహారములను
పెట్టు నిమిత్తముక యుపసంఘముకూడ సేర్వలుప
య. కే. ఆర్. గోపాలకృష్ణర్, రిక. కే. ఎన్. కృష్ణస్వా
మిగారు, వి. చక్రెగనెట్టిగారు, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ చైం
గారు-నీరు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు; కనపటి యిరు
కాన్వర్షన్సులుగ నియమింపబడిరి. క్రైస్తవులగుటవల
నగుటచే బహిష్కరింపబడిన వారినిమిత్త నిాహాను
ంపబడినది.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

పంజాబు ప్రాంతవనభ.

ఈనాటి సమకాలికాభిప్రాయములు ప్రాంతవనభులనుండి వచ్చినవి. వీరియందు భాగ్యముగలవారితో గలసంబంధము. ఇది సాధారణమైన విషయము కాదు. ఈలోపమును తొలగించుటకు వెంటనే పనిచేయవలయును. దీక్షలనుపట్టి దీక్షలనుగనట యిలాపమునకు ప్రధానకారణము. ఈయనా చామచలన శివులు చిరకాలజీవులు కాకపోవుటమాత్రమే కాక వారినిగన వారిక లకాలమును దేరవారే బడుచున్నారు. ఆలోచనకై మన దీక్షకాన్వయకాకత్వమును కారీరక ప్రకృతిభర్తములను నిరాకరించు జాతివారు, శ్రీపురుషులు ధర్మమును, తన్ని రాకరణ ఫలముగా కారీరక బలసాధకములను గోల్పోవోపాక తప్పదు. గడ్డము నెఱసిన ముసలివారిని పదేదేలముచులను పెండ్లిచేసికొనట మాత్ర ప్రకృతిభర్త విరుద్ధము. ఆపడచులు దీక్షలను కనగలుగు కాలము వైధవ్యమున క్షయమగుచున్నది. నిమ్మ బాతులవారిని దగ్గఱ చేరనియక వారిని నిరసనభావముతో చూచుటవలన, వారు సిద్ధాద్యలై యున్న క్రైస్తవులలోను మహమ్మదీయులలోను గలసిపోవుచున్నారు. మాట్లాడే క్రైస్తవులైనవారు వేలకొలదిగలరు. హిందవు లీసభావిషయమై యాదరము చూపకున్నారని సభాధ్యక్షుడు చెప్పినమాట లాశ్చర్యకరములు. ఆయన! యాజ్ఞమును పట్టజాలక సభను శరమగను ప్రతినిధులను చుటునుజేరి యెచ్చవారుగను వర్ణించెను. ప్రముఖులే నిరాశచేసికొననవలె, అనుచరుల కెల్లుత్సాహము కలుగున? ప్రాంతవనభ్యయము లన్నిటియందును, యవజనులజాతే పూర్వకమైన యత్సాహ క్రయాశక్తులను చూపకుండు లోపమున్నదని మాయభిప్రాయము. ప్రాంతవనభ్యయము యవజనుల సహృదయతయెడ; తాము నూర్చుపడర్చుటలై వారిని నడపుటకుబడులు, తామేవారిని భయకెట్టి నిరుత్సాహపడచెదరు:—అని “స్వయండియా” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బాల్యవివాహములు.

ప్రాంతవన సంఘము కన్నుదెరిచి, తనచుట్టు పట్టుల జరుగుచున్న గొప్పమార్పులనుచూచి, యామామ్యులవలన నావశ్యకమైన క్రొత్తపద్ధతుల కనుగుణముగా తనదృష్టిని మరల్చుకొనుట మంచిదని గ్రహించెను. పూర్వచార పరాయణులు మైత మయ్యప్రాయమైన తమసాంఘికనాత్రములను సగ్గుచేయుట యవశ్యకమని గ్రహించుటయే దీనికి నిదర్శనము. అయోధ్యయందు, పూర్వచార పరాయణుడగు పండిత శివకుమారాశ్రీగారి యాజమాన్యముక్రింద, సమాజేతమైన పూర్వచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణుల సభలో బాల్య వివాహములను ఖండించు తీర్మానము లంగీకరింపబడుట గౌరవ్యమని చెప్పదగియున్నది. అని “కెనెక్టు కెల్లెటర్” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఫోర్స్ నెయింట్ జారిగెజెట్.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు — కామిరెడ్డి రామకృష్ణరెడ్డిగారు గూడూరు తాలూకాబోర్డు వారిచేతను, పి. రామచంద్రరెడ్డిగారు కాకరీ తాలూకా బోర్డువారిచేతను డిప్యూటీబోర్డు మెంబరులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పార్వతీపురము తాలూకాబోర్డు—కంద విశ్వనాథము పంతులుగారును మల్లవరపు సవ్యాసరాజు పంతులుగారును మెంబరులుగా నియమింపబడిరి.

విజయనగరము తాలూకా బోర్డు:—విజయనగరము తహశీల్దార్ గారు మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

ప్రకటనలు.

ఆరాజ్ చదవుకోవటకు విద్యార్థి వేతనము:—యూరొపులో ఆరాజ్ చదవుకోసం బాసువారికి ప్రభుత్వమువారు రెండుసంవత్సరముల పర్యంతము సంవత్సరమునకు 150 పానుల చొప్పున విద్యార్థి వేతన మిచ్చెదరు. దరఖాస్తులు ఈనెల 20 వ తేదిలోపల కెన్. ఇన్స్టిట్యూట్ డైరెక్టరుగారికి పంపవలయును.

ప్రాక్టెర్స్ క్రమిసల్ సెషను:—ఫిబ్రవరి 1-వతేది ని సెషనులో ప్రార్డండు మగును. అడ్మినిస్ట్రేటర్ సెషనుకోర్టునాడ జరుగును.

రిజిస్ట్రేషను డిపార్టుమెంటు ప్రమోషనలు:—క్రొణము రాజు రామచంద్రరావుగారు ఆనంతరగతి రిజిస్ట్రేషనుపదవికి హెచ్చించబడిరి. గొగులపాటి పీఠేశలింగము పంతులుగారు నడవలరగతిపండి న్యాయకరిగతి సహరిజిస్ట్రేషను పదవికి హెచ్చింపబడిరి.

జాబులు.

విలేఖనుల ప్రకటన.

ఫ్రీరీడింగురూము—ఇట్టివారలు వ్రాయువాడను. నెడ్రాలో ఫ్రీరామమూర్తి న్యాయవాది—ప్రకటింపబడజాలదు.

I

రజస్వలాచంతర వివాహశాసనము.

ఆయా
ఇప్పుడు మరాజధాని శాసనసభలో ప్రవేశ కెట్టబడిన ప్రైవట్టు మన శాస్త్రాచారములకు నాటంకమనియు ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకుమనకు ఇచ్చిన మతసంబంధమయిన వాదానములకు వ్యతిరేకమనియు గనక ఇది చట్టముగా స్వాగతము గూడదని శ్రీ ప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించుటకును ది 12-1-15 తారీఖున శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి యాలయములో బ్ర-శ్రీ, కుప్పారామకృష్ణావధానులు గారి ఆధిపత్యము క్రింద జరిగినసభలో తీర్మానింపబడెను.

ప్రెక్క విశ్వనాథము.

II

బరంపురముమతకత్తులు, కచ్చేరీల కెక్కుట.

ఆయా
1915 వ సంవత్సరము జనవరి నెల 8 వ తేదీగల తమరై నికపత్రికా రాజంబును కార్వేటి నగరవాసులగు శ్రీయుత గుండుచంద్ర మాళిగారు శ్రీయుత ఘడ్డూరు సూర్యవారాయణ రావుగారి వైశిష్టికతోగల జాబువైజేసిన వ్యాఖ్యానమును గాంచినారు.

పాపము చంద్రమాళిగారి “కాంక్ష” యననేమో తెలియనట్లు దోచుచున్నది. “ఆంక్ష” యననేమి? ఒకరికికరి కాంక్ష వేసిననేమి? మీతో సహపంత్రిని భోజనములు జేయును-మితో వివాహసంబంధముల గుదుర్చుకొను-మితను మాకును జాతివిషయ సంబంధములు దెగినవి. అని కదా యర్థము. వీరువారిలో “మితోమేము భోజనము చేయము. వివాహముల జేసికొనము” అనినచో వారుకూడ నట్లనినకప్పేమి? అక్క మొక్కటేకదా? ఆయా! చంద్రమాళిగారు! మీరు మాతో మాట్లాడుట మానినారనకొనుడు. మేముగూడ మీతో మాటలమానినట్లేకదా యర్థము?

ఇక రెండవవిషయముదావాయొక్క స్వభావముపైకెజాచుటకు మాననప్రయత్నము గూర్చినదేయెనను కచ్చేరీలో చర్చింపబడు విషయములెన్ని? రజస్వలాచంతరము లశాస్త్రీయులా? లేక ఎవరిప్రయత్నమనాన, మర్యాదగల బ్రాహ్మణులు “కాంక్ష” యని గౌరవనప్రయత్నము గలుగజేసిరా? యని కదా

బడలాయింపులు.— మరుకం వేణుగోపాలు నాయుడు గారు పార్వతీపురమునుండి నెన్నిచులకును, మాచిరాజు వేంకటసుబ్బారావుగారు దర్శినుండి సంతనాకులపాటిని, రాయదుర్గంనుద్దులుమద్దనప్పగారు వినుకొండనుండి హోస్పేటకును, తండ్రిని రామారావుగారు హోస్పేటనుండి దర్శిని బడలాయింపబడిరి.

ఫోర్స్ డిపార్టుమెంటు.

బడలాయింపులు.— ఎమ్. సుబ్బారాయలు నాయుడు గారు బరహంపురము రెంజనుండి శ్రీహరికోటరెంజిని, పి. తాతాచారిగారు శ్రీహరికోటరెంజినుండి చెర్లరెంజిని మార్చబడిరి.

అపాయింటుమెంటు—గుత్తిరెంజిలో జనిచే ముచ్చు ఆర్. శ్యామరావుగారు తాడిపత్రిరెంజిపనికూడ చేయుటకు నియమింపబడిరి.

ఫోర్స్ డిపార్టుమెంటు.

ఫోర్స్ డిపార్టుమెంటు.— లక్ష్మీచర సింహయ్యగారు మదరాసు పీఠింజినిగోపీకుటు బడలాయింపబడినందున, వారిస్థానమున, ఒంగోలునెక్కడ ఒకన్నీరు పి.కె.శ్రీనివాసయ్యగారు తాత్కాలికముగా పనిచేయుదురు. ఎమ్. పి. కృష్ణస్వామయ్యగారు కడపజిల్లా రాజంపేటనెక్కడును నియమింపబడిరి.

కటి చరకస్వామి రథోత్సవము:— ఆనంతపురము జిల్లా గుత్తితాలూకా ఉరవకొండలో ష్రీ గన్నంపున, అక్టోబర్ 19 మొదలు 27 తేదీలలో జరుగు ప్రారభోత్సవమునకు ఎవరును హాజరైనారు. అడ్మినిస్ట్రేటర్ కమిషనరు మరల గొట్టబడుదురు.

యూ.వి.వి.వి. సంస్కరణపత్తును వాంచి శాస్త్రీయములనియును, చేసి:తప్పలేదనియు, అట్టియెడ నాంతుయును. పేరున పరువునము గలుగజేసివారని కాదా వాదింతురు. వీరుగల్గినిచో రజస్వలాచంతర వివాహములు శాస్త్రీయములనియును. లేనిచో కావనియునుగదా, రుజువగును. అట్టియెడ “సంస్కరణమే విజయమందగలదో, ప్రాంతవనభ్యమే గెలువగలదో” దేలుటకేమి యాటంకమున్నదో తెలియకున్నది. కొంచెమాలో చించియుండినచో చంద్రమాళిగారికే ఇది విదితమైయుండును. కాని వారాలోచించక పోవుటచేతనో, మరెందుచేతనో గాని తొందరపడి వ్రాయట ఈయనరములన్నియు వాటిలైన.

బరంపురం న్యాయపతి నారాయణమూర్తి.
[ఒక్కధర్మశాస్త్రవిషయనిగ్ధము చేతనేగా! యితర విధములను కేసులు తీర్మానముకావచ్చును గదా! సం]

తెలుగు సిపాయిలు.

(ఒకయాంధ్రుడు వ్రాయుచున్నాడు).

తెలుగువారిని మరల పటాలములలో జేర్చుకొనుటకు గురించి యధికారులతో! 1912 సంవత్సరమున ముచ్చటింప క్యవహారమును కదిపినవారు మ-రా-శ్రీ, న్యాయపతి నారాయణ పంతులుగారు. ఈ త్తరసర్కారులలో కడచినమాడేండ్లనుండి యు జరుగుచున్న ప్రతిసభయందును దీనిగుర్తి యేక గీతముగ తీర్మానములు గావించబడుచున్నవి. గోదావరి కృష్ణ జిల్లాసంఘములవారు కమాండరు యెక్సెక్యూటివ్ కమిషనరులు అంపియున్నారు. 1912 సంవత్సరము జూలై నెలలో అడ్డుటలు జనరలుగారు గోదావరిజిల్లా సంఘమువారిపేర వ్రాసిన జాబులో వారికోరిక గమనింపబడజాలదని తెలియియున్నారు. 1913 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలో నాసంఘము వారి యుత్తరములోని విషయములను గ్రహించితిమనిరి. 1914 సంవత్సరము యేప్రిల్ నెలలో వ్రాసిన యుత్తరమున తెలుగు వారిని సేనలలో జేర్చుకొను విషయము నిష్ప్రాయధికారుల యాలోచనయందున్నదని యాసంఘము వారికి తెలిసిరి. క్రమముగ మూడేండ్లలో మూడు రీతుల కేవల నిరుత్సాహకరములు గాని ప్రత్యుత్తరములు రావారంభించెను. వెనుకటి సేనాధిపతియగు సర్. టి. మూరు క్రే గారు 1914 సంవత్సరమునందు తమయంద్యోగమును చాలించుకొని సీమకు బోనున్నప్పుడు, భారతీయకాన్వనిర్యాణసభలోని యనుద్యోగీయ సభ్యులువారికి మెట్కాపు గృహమునందొచ్చిన విందుసమయమున హాసరేబిలు సర్ గంగాధరరావు మాధవచిట్టు వీనుగారిని చాటునకు విలిచి తెలుగు వారిని సేనలలో జేర్చుకొనుటకు తామిండియా గవర్న మెంటువారి యనుమతిని బొందితిమనియు, దానిని గూర్చి యుత్తరులు క్రమ మార్గమున వచ్చుననియును. న్యాయపతి నారాయణ పంతులుగారికి తెలుపవలసినదని యు కోరిరి. గర్ చిట్టువీనుగారి యుత్తరములోని సంగతి తెలిసిండువలననే రాజమండ్రిలో జరిగిన గోదావరి మండల సభలో మ-రా-రా-శ్రీ, చిలకమర్తి లక్ష్మీపురిసింహము గారును, రెజిడెంట్ ఆంధ్రీయహాస సభలో గాల్ గి ప్రకాశ రావుగారును తెలుగు సిపాయిలనుగురించి జ్యోతిషము చెప్పగల్గిరి. ఈ నెల 1 తేదీన జరిగిన పానగంటి రామారాయసింగారు మన కమాండరు ఇన్స్పెక్టరుగారు సర్. డెప్యూ గారినిదర్శించి తెలుగువారిని పటాలములగా జేర్చుకొనుటకు గురించి మగుడ ప్రస్తావించగా, దాని నామోదించుచు నుత్తర్వు లిడివరకే పంపబడినదని హిందూదేశపు సర్వసేనాధిపతిగారు తమతో నెలవిచ్చిరిని శ్రీరాయసింగారు గోదావరిజిల్లా సంఘమువారిపేర ఢిల్లీనుండి వ్రాసియున్నారు. కలముపోటు, వాగాడంబరములవలన జరుగవలసినపని కడచిన మూడేండ్లనుండియు జరిగినది. కత్తిపోటునకు తెలుగువారికి దొరతనమువారు అనకాశమునిచ్చినారు. దానినిక మనవాచెట్టు వినియోగింతురో చూడవలెను. కార్యభిరులుగాక కార్యశూరులు గావలెను.

యూరపుఖండమున ఘోరసంగ్రామములు జరిగినవని వానివలన హిందూదేశమునకు వర్తనీయమైన మేలు సమకూడునని, సర్వదామనశ్రేయమును కోరుచు ఢిల్లీ శేడేషున వేం. హ్యూముగారుచెప్పిన జ్యోతిషము భరతఖండమున కంతకు ను, మధ్యముగ నాంధ్రదేశమునకును పనికివచ్చునని మనమిప్పుడు నమ్ముచున్నము. ఆంధ్రులు పిరికిపందలని, కార్యహీనులని, వాధియందు వీరరక్తము విరిగిపోయెనని భ్రమసి వారికపట్టి చెచ్చినారు రాబర్డుగారు. సజీవులయి యుండగానే తెలుగువారు మరల తమ తొంటిగౌరవమును నిలుపు

గొనుటకు యత్నించి సఫలమౌగిరియగు దారికి నయ్యుచున్నా రని ఆయన వినియుండును. హిందూదేశ వివిధభాగములనుండి కందుల కుల నేనలు చీనా, పారసీకము, తూర్పు ఆఫ్రికా, ఈజిప్టు ప్రాంత ప్రాంతముల కేకకాలమున బంపబడినవారైన కౌశ్య సాహసములతో పోరాడుచున్నప్పుడు కొంతనమువారు తెనుగు వారికట్టి గౌరవమునును దలచుట సముచితము. కావున నిండియాగవర్ష మెంటువారికిని, ఇప్పటికమాండరు చీపుగారికిని తమకృతజ్ఞతను దెలుపుచు, ప్రతిపట్టణమునుండియు గ్రామమునుండియు శీఘ్రముగ తీర్మానములు పంపబడలేను. జమిందారుల ప్రతినిధియగు హావరే బిల్డింగ్స్ తీర్మానములనుగానూ కమాండరు ఇజ్జే చీపుగారితో స్వయముగ మాట్లాడినప్పుడు ప్రాసనయు తరము మనకుపట్టా వంటిది. మార్చి నెలమొదలు జరుగుచుండలసభలలోను, రాజధాని సభలలోను, ఆంధ్రమహాజనసభలలోను, దీనినిగూర్చి తీర్మానములు గావించబడు దాకనిరీతియందు తగదుగాన మననాయకులు ప్రత్యేక సభలకు శీఘ్రముగ నేర్పాటులను చేయుటవల్లము. ఈ నెల 20 తేదీని బెజవాడయందైనను రాజమహేంద్రవరమున నైనను, ఆంధ్రులందఱుకూడ గొప్పసభ. వింది సంఘీభూతముగ తమ కృతజ్ఞతను దెలుపు యొక్కయుగమునని తీర్మానములనుగానూ గోదావరిజిల్లా సంఘమువారికి నూచించిరికాని యది త్వరగ సమకూడుట సాధ్యముకాదు, కాలవ్యకతి కాకమానదు.

ప్రాస్తు-బెలియములు

ప్రాస్తు బెలియము యుద్ధరంగము.

ప్రత్యక్షముగ చూచివారి విమర్శన

లండను జనవరి 14:—జనవరి 12న తేదీవరకును జరిగిన యుద్ధపుస్థితిగతులను ప్రత్యక్షముగ చూచిన వారికరిట్లు విమర్శించుచున్నార:— సామాన్యముగ యుద్ధపు స్థితిగతులలో మావేమియులేదు. అంతయుఖ్యమగు పోరాటము లేవియు జరిగియుండలేదు. ముఖ్యముగ చాలదూరములోనుండి ఫిరంగులు వెట్టికొట్టుట మాత్రము జరిగినది. ఈ విషయములో ఆంగ్లేయ ఫిరంగుల యాధిక్యము పూర్తిగ వ్యక్త మయినది.

వైమానికుల చురుకుదనము

ప్రచండ వాయువు వీచుచున్నను, వైమానికులు శత్రువుల స్థితిగతులను సంగతి సందర్భములను కనిపెట్టుట మానలేదు. ఒక సమయమున తన విమానముయొక్క యంత్రములు మంచివేగముతో ముందుకు నడచుచున్నను ఒక వైమానికుడు గాలిచే వెనకు కొట్టివేయబడిన.

వరదలవలన నిరోధము కలుగుట

వరదలవలన యుద్ధ కార్యములకు చాల నిరోధము కలిగినది. అయినప్పటికి సైనికులు చాల యుత్సాహముతోనున్నారు, సేనల వదలివెట్టిపోవుట.

జర్మను సైనికులు కొంతమంది తమ సేనలను వదలివెట్టి వెళ్లిపోవుచున్నారు. ముఖ్యముగ ఆల్ఫ్రీడియను లిట్లు చేయుచున్నారు. యుద్ధారంభమున ఆల్ఫ్రీడియనులకు రెండు పక్షములకు నన్నూరనియు, అందులో నమ్మకగినవారు ప్రాన్స్ తెలిజియను రణరంగములనును, తక్కినవారు పోలండుకును కీర్వాన్ము చేయుటకు సంబంధించినయు, ఖయిద్దుగ పట్టుకొనబడినవారు చెప్పుచున్నారు.

లాండు వేరు, లాండుప్రేయ పటాలములు.

లాండు వేరు పటాలములు మంచి సామర్థ్యముతో పోరాడుచున్నట్లు చెప్పుచున్నారు. కాని లాండుప్రేయ పటాలములోని సైనికులు రిర సంస్కరములకు మించి యుండుటచే రణరంగమునందలి కష్టసుఖముల నేర్చుకొనజాలరు.

జర్మను సేనలు ఉత్తరాభిముఖముగ వెళ్లుచుండుట.

లండను జనవరి 14:—సోయజన్సు దగ్గర పరానుసైనికులు క్రమక్రమముగ ముందుకు వెళ్లుచుండుటవలన, జర్మనుల రాకపోకలకు భంగము కలుగుచున్నది. ఇందుచేతను కాబోలు జర్మను సేనాని యగు జనరలు వానక్కుగారు తమ సేనలను సోయజన్సుకు ఉత్తరాభిముఖముగ నడిపించుచున్నారు. దీని వలన, ఫ్రెంచివారు జర్మనులమీదపడి నష్టదాకస్యకముగతిరిగి చాలమంది వారిమీదపడిరి. వీరికడ్డముగ వదలచే పొంగిపారలు చూపు నది యొకటుండుటచే, వీరియుద్దేశము లెన్నగ నెరవేరు ననుటకు నీలులేదు.

జర్మనుచక్రవర్తిగారు రణరంగమునకు వచ్చుట.

జర్మను చక్రవర్తిగారుకూడ యొక్కడకు వచ్చుటను బట్టిమాడగ నిక్కటి సంగతి సందర్భములు. చాలముఖ్యమైనవని తోచుచున్నది. జనరలు వానక్కుగారు తే పరిచేయుటకును సాహసించుటలేదు. దగ్గరగన్నలాపేరి నెయింటు క్వెంటను, లోనుగ్రామములనుండి వీరికి సహాయము చేయుటకు సంబంధిరి.

బుగడలో పోరాటము

బుగడ నేలమీద యుద్ధము జరుగుచున్నది
జర్మను సైనికుల న ములు.

ఇంతవరకు జర్మను సైనికులకు ఎంత నష్టముకలిగినది మదింపులేక. బహుశః చాలనష్టము కలిగియుండును.

జర్మను అధికారుల ప్రకటన.

ఆంగ్లేష్వాదు. జర్మను అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. వర్షమువరయున్నను మేము పోయిం. ఈకాన్యభాగముననున్న బ్రిగ్డయున్నత భాగమును, ముట్టడించితిమి. మేముచీకటిపడువరకును ఒకదాని తరువాత నొక దానిని కందకములను, ముట్టడించి, 14 గురు పరాను యుద్ధోగులను, 1180 మంది సైనికులను 8 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. ఈభునకా ర్యము కెయిజరుగాదు చూచుచుండగా జరిగినది.

జర్మను సైన్యపంక్తులను భేదించుట

పరాను సేనలు నెల్లెముకు తూర్పుభాగమున జర్మను సైన్యపంక్తులను భేదించినవని జర్మనులే జిహ్వకొన్నారు.

ఆట్యువ్వపట్టణము.

ఆంగ్లేయ వైమానికులు బాంబులు వేయుట.

ఆంగ్లేష్వాదు.—ఆట్యువ్వ పట్టణములోని జర్మనుల మీద ఆంగ్లేయ విమానములు బాంబులను వేసినవి కా ఎంత నష్టముకలిగినది తెలిసికొనలేక పోయిరి.

ఫిరంగులయుద్ధము.

మంచుపట్టి యుండుటచే బెలిజియములో ఫిరంగులను యిటునటు తీసికొని పోవుట మున్నగువానికి నిరోధముగ నున్నది. అయినను ఇప్పెను, న్యూపార్టులయొద్ద ఫిరంగుల యుద్ధము తీవ్రముగజరుచున్నది.

జర్మనుల మందు సాచుగులు.

న్యూకెకెన్సు కెల్లిక్ ఆన్లెయభాగమున నొక పోలములో జర్మనులు మందుసామానులను నిలవయుంచు కొనగా దానికి బెలిజియనులు నిప్పుముట్టించి ధ్వంసముచేసిరి.

జర్మనుల కందకములను ముట్టడించుట.

పరాను అధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— లెన్సుయొద్ద జర్మనులు కొందరు పనిచేయుచుండగా, వారి మీద మేము ఫిరంగులువేసి, పారదోలి నాటకుడే ముడికొట్టి దగ్గర ఫిరంగులువెట్టి కందకములను కొట్టితిమి.

సోయజన్సుకు ఉత్తరమున యుద్ధము

సోయజన్సుకు ఉత్తరభాగమున దినమంతయు తీవ్రమయిన పోరాటము జరిగినది. క్రొయికి ఈకాన్య వాయవ్యభాగముల రెండు యున్నత స్థలములకు మును ఈపోరుజరిగినది. ఈయున్నతస్థలముయొక్క క్రిందిభాగమందలి మొదటి చోయలు మార్చిమె మిస్టాన్దీనమందున్నది. జర్మనుమామీదపడినప్పుడు ఎడమవైపున మేమురీగ వారిమీదపడితిమి. ఇందువలన కొద్దిగ ముందుకుపోగిరితిమి. క్రొయికిముట్టును మాస్టానములనుశత్రువులు మీదపగచుచున్నను నిలుపుకొనుచున్నాము. కాని తూర్పుభాగమున బ్రిష్టుమందర మేము వెనుకకు పోవలసి వచ్చినది. ఎయిననదిపొంగి ప్రవహించుట వలన, వంతెనలు కొటుకొని పోయియారాకపోకలకు, యిబ్బంది కలుగుచున్నది. క్రొయి మొదలు, మిస్సివరకునున్న భాగములోనడికిదక్షిణమున మేము స్థిరపడితిమి. నదియొక్క తక్కినభాగములలో ఫిరంగులయుద్ధముజరుగుచున్నది. పెర్రిసులో జర్మనులు రెండుమాడుకందక పంక్తులను పట్టుకొనుటకు పోరాటము జరుగుచున్నది. సేజరుకు ఉత్తరభాగమున జర్మనులు మందువెట్టి (వెట్టుటకై) త్రవ్విన సారంగముల మొదల్లోన మేము పాడుచేసి వారిపనిని ధ్వంసము చేసితిమి. దానిమీద జర్మనులను మేము ముట్టడించుచున్నట్లు తెలచి, కందకములలో సైనికులను తీసికొని వచ్చిరి. అంతట మేము వారిమీద ఫిరంగులను వేల్చితిమి, మన కల్బలము తుపాకులను వేసినది.

ఫ్రెంచి దొరతనమువారి ప్రకటన.

లండను జనవరి 17:— నిన్నుప్యాన్సు నగరములో ఈ క్రింది విషయము ప్రకటించిరి:— రాయపట్టణమునకు ఉత్తరముగా ఫాక్సెన్కోట్లకు ఈకాన్యములగా ఇటీవలజర్మనువారు తయారుచేసికొనిన కందకములమీద మన సేనల చూటగా వడివాతము చేయగలిగినది.

సోయజన్సుకు ఉత్తరముగానున్న ప్రదేశములపై జర్మనువారు పడుచుండిరి.

మనసేన వెనుకకువెళ్లుటకు ముఖ్యకారణము ఇటీవల వరదలవలన ఎయిననదిమీద వంతెనలు పాడైపోవుట. వంతెనలు ధ్వంసమైనందున ఫిరంగులను తీసికొనివచ్చుట కష్టమనితోచి వానిని పాడుచేసి పారవేసివచ్చితిమి జర్మనువారు మన సైనికులను చాలమందిని ఖైదీలుగపట్టు కొనిరి. వారికి ఖైదీలుగ

చిత్తినవారందరను బెబ్బలులెన్న వారుగా నున్నార. మేము వెనుకకు వచ్చునప్పుడు వీరిని వెంటతీసికొని నచ్చుటకు నీలు లేకపోయెను. మనవారు బెబ్బలులెన్న జర్మను సైనికులను కొంత మంది పట్టుకొనిరి. మొత్తమువారు జర్మనువారికి కొద్దిగాటి విజయముకలిగినది. ఈవిజయముల వలన యుద్ధస్థితియందు మార్పేమియు కలుగదు.

జర్మనుల ప్రయత్నములు

లాహోరు జనవరి 18:— సి. యం. గజెటు పత్రికకు వచ్చిన తంతివాక్త— లండను జనవరి 14:— జర్మనులు ఆన్ని ఇనుపదారులయందును గూడ 5 దినములవరకును సైన్యములు తప్ప ఇతర ప్రయాణికులు పోరాడని యుత్తరపు చేసినది ఆమెంటర్ డెమునుండి యొక విలేఖు డెయిలీ క్రొనికలు పత్రికకు వ్రాసెను. పట్టణములపన్నిటి ముట్టడింపవలెనని యుత్తరువు లియ్యబడెనని కొపసు పోగనునండి యొక విలేఖరి డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికకు వ్రాసెను. జర్మనులు మరియొక గొప్ప ప్రయత్నమునకు కొన్ని దినముల నుండి తూనుకొని యున్నారని స్వీట్జర్లందుండి వార్తలు వచ్చినవి. జర్మనుల ప్రయత్నము లెంతిగొప్పవైనను గూడ పశ్చిమరంగము నందలి మిత్రమండలివారి కవియెట్టి తొందరనగాని సంభాషణముగాని కలిగింపజాలవు. మిత్రమండలివారి సైన్యజ్వలను కాపాడుటకు ప్రస్తుతమున్న సైన్యములు చాలిన్ని గంత. నష్టమునకు సురకు చేయక సైన్యములమారక శత్రువులకై తోలేదుపద్ధతిని జర్మనులు మరల :వలంబించుట జర్మను శాసకీగారి ఏర్పాటున కెంతయు ననుకూలముగ నే యున్నది. జర్మను లిటీవల సేవరి యున్న తరుణమున మిత్రమండలివారు చేసినపనులు కొన్నిచాల ముఖ్యోపయోగకరములుగ నున్నవి. అల్పసంఖ్య జర్మను సైన్య వాయుభాగమును ముట్టడించుటకు మిత్రమండలి సైన్యములు నిర్ధముగనున్నవి. ప్లిరిలో నిటీవల మిత్రమండలివారు కొంత ప్రదేశముక్రమించుకొని యుండుటచే నెంటుమిచెంబలోని జర్మనుల ప్రాముఖ్య ప్రదేశమునకు ముప్పువచ్చియున్నది. వెర్దుములోను బ్యూనిజోల్లోను పరాను సైన్యములు నూతన స్థానముల వాక్రమించుకొన గలిగి యుండుటచే ఆంగ్లేసుకు ముఖద్వార మనబడదగిన ఇనుపదారిచే జనుకొర్లు మొదలు ఆపరుమాంటు వరకును గూడ పరాను సైనికుల కష్టమై యున్నది. సోయజన్సుమీదకు మిత్రసైన్యములు రాకుండ నిరోధించుటకే జనరలువాడు ప్లెట్సుగారు నూతన సైన్యములు నధికముగ రప్పించిరిని తెలియుచున్నది. ఇప్పుడాసోయజన్సులో మిత్రమండలి సైన్యముండుటచే అనిబ్బులాట్టిటు అను సామానులు వచ్చుకట్టి ప్రధానస్థానముగూడ నవాయస్థితియందున్నది. మిత్రసైన్యములు బెలిజియములోని కేగుటవలన ఈజరులో జర్మనులస్థితి దుస్సహముగనున్నది.

ఆంగ్లే సైన్యములొక ముఖ్యమగు జర్మనుస్థానమును పట్టు కొనుట.

లండను జనవరి 18:—లాదెస్సీవద్ద వెక్కుమంది జర్మనులను వధించియు పట్టుకొనియు నెయింటుమోరను ముఖ్య ప్రదేశమును స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఆంగ్లే సైన్యమున నష్టములు తక్కువ. ఈ ప్రదేశము ఆంగ్లేయుల స్వాధీనమగుటవలన నొక కిలోమీటరువైగా వారు పట్టుకొనగలిగిరి.

బర్మా.

బర్మలో కిత్తార్థపు పోల్సు.

రంగూను జనవరి 18:— మేజోజిల్లాలోని మెయనూగ్గి నగరద్వారా గ్రామవాసుల ప్రకటన వారుండకపోవుటవలన గ్రామములో నొక సంవత్సరమువరకు కిత్తార్థపుపోల్సు నుంచుటకు దొంతనమువారు త్రవవుచేసిరి. వీరికి 8,870 రూపాయలు ఖర్చునను.

మెయిలు స్టీమరు రిపోర్టు.

బొంబయి జనవరి 15:— నిన్ను సాయంకాలము మెయిలు స్టీమరు బొంబయివచ్చినది. నేడు 1-40 గంటలకు టపాలు బయలుదేరినవి.

రవాణాసర్కులను నిజ్జరుచేయుట.

కరాచీ నగరసంఘమువారి అధ్యంతరములను తెలియజెప్పుట
కరాచీ జనవరి 14:— తటస్థదేశములకు రవాణాయగు సరకును రిజిస్టరుచేయుటకు దొరతనమువారు కొన్నియెర్పాటులను నూచింపగా, కరాచీనగరక సంఘమువారు దీనికి యధ్యంతరముచేసి యిట్లు సందర్భములను తెలియ జెప్పుచున్నారు. తటస్థదేశములనుండి శత్రువులకు సరకులు వెళ్లకుండ చేయుట యవసరమనియె మూనుభిప్రాయము. (వర్ష మెంటు వారు నూచించిన యెర్పాటులలోని యధ్యంతరములను లేకుండ చేయుచు, శత్రువులకు తటస్థదేశములనుండి సరకులు వెళ్లకుండ చేయుటకై కొన్నియెర్పాటులను నూచించుచున్నాము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం. జనవరి నెల 16 వ తేది

నివారము.

భూకంపము.

ముద్దుముఖోగూఢ నితరాదిష్టములు పోడనూపులు సహజమేయైనను ఆయన్లుములలో భూకంపంబులును కలగజేయుచున్నట్లును నేటికాలమునకు నదియు యుద్ధముతో సమానముగాకనించునది యగుట చిత్రమగుసంభవము. కడచినబుధవానము నుమారు గ్రామమునకు నెదిమిదిగంటలకు దూరమున మహాభూకంపము కానునని నేపిల్లుమునకి ఆంకోనామికును అనగ ఇటలీ వచ్చిమతిరమునకు నున్నతీరమునకును రమారును 200 మైళ్ళదూరము కడల్పివైచెను. ఇట్టికి రెండువట్ల గాములు భాగంగా నష్టములందుట తెలియవచ్చియున్నది. ఆంధ్రలో గోక్కటి అనజ్ఞానో పూర్వముగా నుండినది. ముట్టుకట్ల ప్రదేశమునందు పొరుగుననున్నది. మొదలవచ్చిన తంత్రవార్తల ననుసరించి పడుగుగు ఇరువదిగురికు అపాయము కలిగి నదిను ప్రచుతోచినను ఇట్టికి చేరియుండు వర్తమానములనుబట్టి 12,000 మృతినందినట్లును 20,000 లకుగాయములతోగలిగినట్లును తెలియవచ్చుచున్నది. ఇంకను పరిపూర్ణముగా సంగతులు ప్రచురమగునప్పటి కెట్టివచ్చులములు బయల్పడునో. ఆభూకంపముయొక్క బల మింతయని సూచించుట కొక్కవిషయము మానవదులు గమనింపవలసియున్నారు. ఆభూకంపము జరిగిననాడు మనదేశముగాని వాతావరణయంత్రములు 4000 మైళ్ళదూరభూకంపమున్నదని సూచించెనని మన వాతావరణకాస్త్రజ్ఞులు నాటి వ్రాసిరి. ఇటలీదేశమునందలి దక్షిణభాగమును ఆప్రాంతమునందలి సిసిలీ ఇత్యాది ద్వీపములును భూకంపములకు పేరెక్కినవి. అన్ని పరిస్థితులలో విన్నయైన ఎక్కువ, సిసిలీద్వీపమునందున్నది. కడపటి మహాకంప మింప్రాంతములలో 1908 వ సంవత్సరము డిసెంబరునెల 28 వ తేదిని తటస్థించెను. అప్పటిలో మెస్సినా, రిగ్గియాలను రెండుపట్టణములు మట్టిలో గలసిపోయెను. మృతినొందినవారి సంఖ్య 77,283. ఆప్రాంతము 1783 వ సంవత్సరమునుండి భూకంపములకు ప్రసిద్ధిపడియున్నది. కావున నిభూకంపముయొక్క హరిమితి ఇంత త్వరలో నిర్ణయించుటకు రాదు. ఎక్కువగా గొప్పవిపత్తు ఇటలీదేశస్థులకు సంభవించినదనుటకు సందేహము లేదు. ఇటలీదేశస్థులకుమాత్రమనేకం. అది బహు ప్రాచీనదేశము. రోమక సామ్రాజ్యమున కాలవాలము. ఆంగ్లభాషయందు "నీ కేపిల్లు అండ్ డై" అనగా "కేపిల్లు చూచి చావుము" అను లోకోక్తి కలదు. సుందరములును ప్రాచీనములు నగు పూర్వనాగరక చిహ్నములనేకములు ఇటలీ దక్షిణ భాగమునందే యున్నవి. 1908-వ సంవత్సరపు భూకంపము కడల్పినది నొంపకేసివది సిసిలీద్వీపములోని భాగములను. నేటికొకప్పుడు ఇటలీ దక్షిణభాగమునే ఆవరించి

నది. అందుచేత వైచిహ్నుములలో నెన్ని నశించి లోకమును వీడవడతేమునో యెవ్వరు చెప్పగలరు. ఇదివరకే ఆవివాదము కొంత వినిపించినది. ఇంక నెంత వివరలసి యున్నామో? ఈనష్టముల కని నెతనందుట, యుద్ధయనందు మడము వేనవేలు లక్షలులక్షలు ప్రజలకై దురపిల్లులు యని యనేకులకు నిరాశాపథ సంఘటిల్లవచ్చును. కాని హైందవుల మగు మనలను మన యుత్తమ తత్త్వవికాసమునంతవరకు నట్టి నిరాశ చెనకనేరదు. సృష్టిస్థితిలయములు మూడును ప్రపంచపరిణామమునకు మార్గములనుట మనమతము రుద్రుడై భగవంతుడు ఉచితకాలమున ఉచితస్థలమున ధర్మసంరక్షణార్థములయ మొనర్చుచుండు ననుట మన నమ్మకము. ఆతని యుత్తమపును శిరసావహించుట లోక మతములసారము. ఎట్టి యాపద సమకూరినను శాంతి యగుగాక యనుట మనహృదయపూర్వకాభిలాష. కేటి మహానాశనరంగమునుండి యుత్పన్నమైన నము తేజోవంతమై యావిర్భవించుగాక. లోకమునకు మేలోనగును గాత.

కొమగటమారు

కొమగటమారు విషయమున నేర్పడిన కమిటీ వారియొక్క రిపోర్టు ప్రకటితమయినదని. నిన్న వ్రాసితిమి. ఆ రిపోర్టు కొంతను ముఖ్యమయినది రిపోర్టుపై మన రాజప్రతినిధిగారు గు హొంజి ప్రభువుగారి యభిప్రాయము. ప్రాతవిషయములను త్రవ్వుటకు వారికి నిష్పములేదు. రిపోర్టు న్యాయానుబద్ధముగానున్నదనియు కమిటీ సభ్యులు ప్రశంససియులనియు చెప్పి ప్రభువుగారు ఇంకను కొంచెము విచారణ కొన్ని సంగతులను గురించి జరుగవలసియున్నను ప్రజలకు కమిటీవారి యభిప్రాయము తెలియుట యవసరము గాన సిరిపోర్టు ఇప్పుడే ప్రకటింపించుచున్నామని తెలియపరచుచున్నారు. హొంజి ప్రభువుగారివలెనే అందరు ప్రభుత్వాధికారులును నింతశాంతచిత్తముతో ప్రవర్తించినచో నెంతోమేలు కలుగగలదు. ఇక రిపోర్టునందును ఇరువత్తుములవిమర్శయు కాన్పించుచున్నది. కొమగటమారులోని ప్రయాణికులు దుష్టులుగాకున్నను ప్రయాణమువలననేమి, పడినయనుభవములవలననేమి, అచ్చటచ్చటి దుర్బోధనలవలననేమి, సహజమగు మొరకుదనమువలననేమి వేసరి విసుగుకెంది యుండిరి. ప్రభుత్వపువా రెంతోసానుభూతితో పనిచేసినవారైనను అన్ని సందర్భములును వారికి తెలియరాలేదు. కావున వారిపద్ధతులు అనివార్యమగు లోపము కలవయి యుండవలసి వచ్చినవి. ఇప్పుడు తప్పుపట్టుట సులభ మేయైనను అప్పటి సందర్భములలో నంతకంటె జాగ్రత్తగా నుండియుండుటకువీలులేదని విచారణకమిటీవారి తీర్మానము. పై పోలీసుఅధికారులు శాంతముగానుండినను కొందరు సాజంటులు కఠినముగానుండిరట. సమయమును బట్టి ఇది తప్పినదికాదని కమిటీవారి వాదము. ఎవ్వరు మొదట కాల్చిన దను సంగతివిమర్శలో సిక్కులదే తప్పనియు గురుదత్తసింగును డోనాల్డు గారి దర్శనార్థము గుంపులో నుండి ఈస్తు ఉడ్డు సూపరింటు కొని రాపోగా అల్లరి మొదలయ్యెననియు ఈస్తు ఉడ్డు ఏవిధమైన చార్జస్యమును చేయలేదనియు కమిటీవారి నిర్ణయము. రిపోర్టు ఈరీతిగా నన్ని సందర్భములను ఇరువాగుల స్వల్పలోపములతో గూడ సమర్థించుచు, తుదకు నాటి బట్టిబట్టి యల్లరి దురదృష్టముచే ననివార్యముగా సంభవించెనను స్ఫురణను కలుగచేయు చున్నది. మన రాజప్రతినిధిగారును నిట్టిలే యంగీకరించినట్లు తోచుచున్నది. అందుచేతనే పట్టువడినవారిలో 90 గురు

ఇదివరకే విడుదలపడినారనియు 87 గురు ఇప్పుడు విడుదలకా నున్నారనియు వారు తెలియజేసినారు. ఈకార్యమునకు హైందవభూమి వారిని ప్రశంసించుచు ఇంతటితో సకొమగటమారు ఆఖ్యానమును నంత మునగురు గాక యని సమ్మగల దనుటకు సందేహములేదు.

రనడేజయం

నేటిదినమునకు రనడేగారు గతించి 14 సంవత్సరములగానది. కావున నేడు వారినిస్మరించికొనుట యెల్లరు దేశభక్తులకును కర్తవ్యము. ముఖ్యముగా రనడేగారి జీవితము మనకు బోధించు విషయము లను జ్ఞాకమునకు చెచ్చికొని వారిమార్గమున మనమును నడచి వారిని శౌర వింప ప్రయత్నించుట శ్రేయస్కరము. ప్రొఫెసరు వి. జి. కలేగారు కామస్వీలు పత్రిక లో రనడేగారిని గురించివ్రాయుచు వారిజీవితమున మూడు ముఖ్య విషయములు గమనింపదగినవనుచున్నారు. కొందరవలె మనస్థితిగతులనుజూచి నిష్పృహయెప్పుడును రనడేగారు చెందలేదు. మనప్రాచీన వాఙ్మయమును, ప్రతిస్థాపనలను, తత్వజ్ఞానశక్తిని తలంచుకొని తలంచుకొని మనభవిష్యత్తు మహత్తమమనుటను దృఢముగా నమ్మి యవసరతము పాటుపడుచుండెడువారు. ఆతడెప్పుడును ఫలమునుగురించి వదిలిపించినదిలేదు. చేసినపనికి తగిన ప్రతిఫలమబ్బులేదని చింతించినవాడు కాడు. మనమాతృరక్షణకేయుట ధర్మమనియు తత్ఫలము భగవంతునిచేతిలోనిదనియు స్వీకరించువాడు. మరి ఇప్పటి నాయకులలో ననేకులవలె ఒక్కరాజకీయ సంస్కారముగాని ఒక్క సంఘసంస్కారముగాని ఒక్కమతసంస్కారముగాని అన్నిటిలోమిన్న యనుటరనడేగారి మతముగాదు. ఆతడన్ని విధముల పాటుపడిననేగాని జాతీయ పరిణామము కాదని గట్టిగా విశ్వసించిన దేశభక్తుడు. ఇట్టి యుదాత్త దేశభక్తితో నిరంతర సేవానిరతుడై లోకమాన్యులగు గోకలేత్యాది శిష్యులను మనకు ప్రసాదించిన మహానుభావుడు కీర్తికాయముతో, మన మెంట నుండి మన భావ్యభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నాడను పూర్ణ విశ్వాసముతో కృషి చేసినచో మనమెట్టి ఫలములనయిన సంపాదించగలముగాదే!

ఈనగరపు నున్నత న్యాయస్థానము నందలి న్యాయమూర్తుల పూచీలలో జిల్లాయందలి న్యాయస్థానములను తనిఖీచేయుట యొక్కటి. ఈపూచీలన్నియు వెనుక నెప్పుడో నిర్ణయింపబడినవి. అప్పటికిప్పుడు న్యాయమూర్తుల సంఖ్య చాలపెచ్చినది. ఆనాడు కొందరు న్యాయమూర్తులుమాత్రమే యుండినపు డీపూచీ వారికి విధ్యుక్తముగ నేర్పడియుండెను న్యాయమూర్తులు నపుడపుడు రాజధాని యందలి బయటి న్యాయస్థానములను తనిఖీచేయు చుండుట యుగలదు. ఇప్పుడో న్యాయమూర్తుల సంఖ్య పెచ్చియుండుటవలన, నాపూచీ నెరవేర్చబడుట వెనుకటికంటె సులభతరముగా నుండవచ్చును. పదిమంది న్యాయమూర్తులుండు నిరోజులలో నేనా ఒక్కరు ఒక్కటి రెండునెలలు తనిఖీపనికిని నియోగింపబడి, జిల్లాలయందలి న్యాయస్థానము లన్నియు క్రమముగ తనిఖీచేయబడునెడల, ఎచ్చటెచ్చట నేయే తీరున పనులు నిలువయుండునది, యెచ్చటెచ్చట సహాయ మావశ్యక మగునది, యిత్యాది యంతములు సులభముగ గోచరమై, యెప్పుటెప్పుటి కవసరములగునేర్పాట్లు చేయబడుటకును, వ్యాజ్యము లచ్చటచ్చట కాలయాపనము లేకయే పరిష్కరింపబడుటకు మార్గమేర్పడుటకును చక్కని వీలుకలుగును.

బరోపామహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లాండు.

ర జరిగింపుగాను

బ్రాజ్మి సామ్రాజ్యమును దర్శనమిచ్చుట
లండను జనవరి 14:—రంజిత్ సింగు గారికి శ్రీ బ్రాజ్మి సామ్రాజ్యమును శత్రుదర్శన మిచ్చిరి. రంజిత్ సింగు గారు నవ నాగరు సంస్థానమునకు ప్రభువులు.

రాజు గారు సేనను పరీక్షించుట.

బ్రాజ్మి సామ్రాజ్యమును దర్శనమిచ్చుట
లండను జనవరి 28 వ పటామును పరీక్షించిరి దీనిలో కొందరు భారతీయ సయోధులకుడ నున్నారు. పట్టాభిషేకమునకయి చక్రవర్తిగాను హిందూ దేశమునకు వచ్చి నప్పుడు వీరిని చూచి యుండిరి.

మరణము.

లండను జనవరి 15:—కాలీసోదరసంఘమును స్థాపించిన, జెన్నరు గారు, చనిపోయియున్న తెలియజేయ బడినది.

రుష్యా.

రషియా జైనరల్లుకు సంవత్సరాది బిరుదములు.

లండన్, జనవరి 13:—రషియాలో సంవత్సరాదిసందర్భమున రాజుగారు గ్రాండ్ మాజిస్ట్రేట్ నికలస్ గారికి జి. సి. బిరుదమును, జెనరల్ స్ట్రాఫ్ షిఫ్ అను చూచీచ్ రోవిచ్, ఆఫ్ బిష్కా జై రెక్కరగు దామిల్యా, ఉత్తర సేనల కమేండరుగూ, కేస్సి, దక్షిణ సేనల కమేండరుగననాన్ గారలకు జి. సి. బిరుదము నొసగిరి.

జర్మనులు తమశత్రువులమీద దాడి నెడలఁచుట

లండను జనవరి 13:—వెట్రో గ్రాడు:—ఆధికారు లీతీరున తెలియజేయుచున్నారు. “జెర్మనులు ప్రధానరంగస్థలమున తమశత్రువులమీద బడి పోరుటకు పలు పర్యాయములు ప్రయత్నించిరి; కాని, సులభము: తిరిమిజేయబడిరి. ఒక్కచోటమాత్రము జెర్మనులు ఉత్కూహమున తమ సంరక్షక ఆయుధమును సుపయోగించుకొనినటు లేర్పడెను.

తురుష్కులకు గొప్ప పరాజయము

లండను, జనవరి 15:—వెట్రోగ్రాడులో నిట్లు ప్రకటించబడినది. ఓల్టీ లో తురుష్కులైన శత్రువులు నందలి వెనుక భాగమును కాక్సుసు లో నిరవ్వను లోడించిరి. వెట్రోగ్రాడును, వెట్రోగ్రాడునైనికులను పట్టుకొనిరి. కర్కారనవద్ద తురుష్కులొడిపోయిరి. అచట నొక పదాతిపటాలమును, ఫిరంగులును, పశువులనుండలును సామానులను బంధువును రహస్యవారికి చిక్కినవి.

రషియావారి ప్రకటన.

లండను జనవరి 15:—వెట్రోగ్రాడ్ నగరములో ఈ క్రిందివిషయము ప్రకటించబడినది:—విస్సులూనదికి దిగువభాగమున తుడివైపున మనసేనలు ముందుకు వెళ్లిన సందర్భములన్నియు మనకు అనుకూలముగ నున్నవి. మనసేనకు ముందువైపున యున్న శత్రువుల గుత్తుపుసేనను మనవారు తిరిమిజేసిరి.

రజింగమునందు యితరస్థిలములలో ఫిరంగులయుద్ధములు, తుపాకీయుద్ధములు జరిగినవి. మాసేనవైపున జర్మను సేనను సులభముగ వెనుకకు కొట్టితిమి.

ఆస్ట్రియావారు వెడ్డెన్బెర్గరంగుల మనసేనవైకాల్పుటకు ప్రారంభించిరి. కాని మనసేనత్వరలోనే వారి ప్రయత్నమును ఆపివేసినది.

జర్మనీ

జర్మనువిమానములు

రష్యావారు రెంటిని పడగొట్టుట.

వెట్రోగ్రాడు జనవరి 15:—వెట్రోగ్రాడు, విస్సులూనదులు సంగమమగుచోట గిండు జర్మనువిమానములు పడగొట్టుబడినవి.

టర్కీ.

కాక్సుసులో తురుష్కు పరాజయము

లండను జనవరి 13:—పారికామపుట పశ్చిమమున యురువదిమైళ్లదూరములో నున్న కర్కారనయొద్ద ఆరుదినముల

నండి పారుణమును యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఆర్ధసయోధును పారికామపు యొద్దను ఆధికముగ నోడిపోయి, మరల నిష్క్రమింప శత్రువైద్యములుకర్కారాను కనుమరగ సమకూరకలిగినవి. ఎట్టిరము, ఎండ్రియూ జము ప్రాంతములనుండి శ్రోత్ర వైద్యములువచ్చి టర్కీవారికిపాపటయైనవి. ప్రస్తుతము తురుష్కువైద్య సంఖ్య ఒకలక్షలవారు ఎత్తగమున కుమారుమున నుండుటచే, ఆచార పద్ధతులుమున్నగునవి చక్కగ చేరగలవు. కాక్సుసులో, జరిగినవారు పరాజయవార్త నీరి యాదేశము నందంతటను వ్యాపించుచున్నది. సిరియనులు ఆరబ్బునుచున్న చైర్యమిగులుటచే యివాన్, కలన వారికి మరింత నిరుత్సాహము కలుగగలదు.

జర్మనీలెముయొక్క స్థితిగతులు.

లండను జనవరి 14:—జర్మనీలెమునండి ఇటీవల లండను వచ్చిన ఇంగ్లాండుదేశీయు చొకడు టైటుకం వెనీవారి ప్రతినిధిలో ఈ క్రిందివిషయములను చెప్పెను:—డిశంబరులో 54 గురు జర్మనులైనవికాధికారులు జర్మనీలెమునందు ఈజిప్టు సరిహద్దులకు వెళ్లిరి.

సేనలోని సంగతులు.

యుద్ధము ప్రారంభమైన మొదటిదినాల్లో జర్మనీలెము ప్రజలు జర్మనీవారియందే ఆభిమానమును చూపిరి. కొంత కాలమునకు జర్మను మిలిటరీ అధికారులు అహంభావము, వాక్కి టర్కీ వైనికాధికారులకన్న జీతము మెచ్చగానుండుటలన ప్రజలకు జర్మనీవారియందు గల ఆభిమానము మారిపోయినది. జర్మనీవారిని గురించి వ్యతిరేకముగ మాట్లాడినందున 19 మంది తురుష్కులైనవికాధికారులను మిలిటరీ అధికారులుకాల్పించిరి. ప్రజలలో మహాజేషము కలిగించుటకు మెక్కానుండి కి మంది మతగురువులను జర్మనీలెముకు తీసికొనివచ్చిరి. వీరి నాయకుడు చనిపోయినందున మిగిలినవారు నిరుత్సాహులైరి.

టర్కీ మతసంబంధముగ కారణముల వలన యుద్ధములో దోషదరి ప్రజలు నమ్మటములేదు. జర్మనీవారు టర్కీని తమచేతిలోని బొమ్మవలె అడించుచున్నారని ప్రజలు యిప్పుడిప్పుడు గ్రహించుచున్నారు.

టర్కీ పరిమ్యా వ్యవహారము.

లండను జనవరి 15:—మెహరాన: టర్కీ రాయవారి పరిమ్యా దొరతనమువారి కిట్లు తెలియజేసెను:—ఆజెరు వాజును రువ్వములు వదిలివెట్టి వెళ్లికప్పుడును, పరిమ్యాయన రాజుగా రిక్కడకు వచ్చినప్పుడును మేముచూడ వదిలి వెళ్లి పోవుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. త్వరలో యవరాజు మెహరాన నుండి నియమించుచున్నారు.

కర్కారనయొద్ద తురుష్కుసేన.

లాహోరు జనవరి 15:—లండనునుండి సివిల్ అండు మిలిటరీ కలెక్టరు ప్రతికకు ఈక్రిందిట్టి గ్రామువచ్చినది:—కార్కు, ఎర్ జెరములకు మధ్యకర్కారనయొద్ద టర్కీవారి సేన ఒకలక్షలకున్నది. వారు కొత్తగా ఏపీసేనను యెంత తెచ్చినారో తెలియదు. కాని రషియావారు ఓల్టీ, ఆర్డహాన్, సారి కాంయాపులవద్ద శత్రుసేనలతో పోరాడుచు వెనుకకు కొట్టుచుండగా టర్కీవారు కాన్ స్టాంటినుపోలు, జెగ్ డాడ్, మో సులులనుండి ఆర్మెనియాకు కొత్తసేనను పంపియుండురు. ఈ కొత్తసేన ఓల్టీ సారి కాంయాపులవద్దనున్న సేనల ఒకటికొడితగు ఏర్పాటుచేసికొనుచున్నప్పుడు వచ్చి చేరినది. ఓల్టీవద్దనుండి కర్కారనకు పోవుకొద్దు అనుకూలముగ నున్నది. సేనలకు కావలసిన ఆహారపదార్థములు ఎర్ జెరమునండి సులభముగా తెప్పించుకొనుటకు వీలున్నది.

కాక్సుసులోని రవ్వను సేన

కాక్సుసులోని రవ్వను సేనతో కలపడుటకై జర్మనులు మరెయొక తురుష్కు సేనను పంపుచున్నారు. టోలండు, కాలిషియా, కాక్సుసులలో వరుసన పగవమును కలిగినందు వలన తూర్పుదేశములలో జర్మనుల ప్రతిష్ఠకు భంగముకలుగుచున్నది.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియామంత్రిగారు రాజీనామానిచ్చుట.

లండను జనవరి 13:—ఆంస్ట్రా:—వియన్నానుండి అధికారు లీతీరున తెలియజేయుచున్నారు. ఆస్ట్రియామంత్రియగు కౌంట్ వాక్ టెర్నోట్లుగారు, స్వదేయకారణముల వలన, తమ (మంత్రి) పదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. చక్రవర్తిగారు

ఆరాజీనామా నంగీకరించిరి. వారి స్థానమునకు మాంగ్ యెక్ మంత్రియగు బ్యాంక్ మూరియెక్ గారు సేమింపబడిరి.

కొండు బెర్నిట్లుగారు

లండను జనవరి 14:—ఆస్ట్రియా దేశపు విదేశస్థవహరముల మంత్రి పదవిలోనున్న కొండు బెర్నిట్లుగారు తమ ఉద్యోగమునకు రాజీయిచ్చిరి. దీనినిబట్టిచూడగా ఆస్ట్రియా యితర దేశములలో యుద్ధముచేయుచు చిట్కూలలో నుండుచే గాక స్వదేశస్థవహరములచూడ కలగగా నున్నవని తోచుచున్నది. వీరి ఉద్యోగమునకు హంగరీదేశీయులొకని ఏర్పరచిరి. హంగరీలో యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పటినుండి నానాటికి కలవరము మెచ్చుచున్నది. ఈ కలవరమును ఆపుటకు హంగరీ, దేశముని ఏర్పాటుచేసిరి.

వియన్నాలో పిండికత్తి.

లండను జనవరి 14:—ఆస్ట్రియా ముఖ్యపట్టణముగు వియన్నానగరములో కొట్టుబడేయువారు 700 మందికలసి నభిచేసి పిండికొరకుట దుష్టభయముగ నుండు ఇదివరకు చేయుచున్న పరిమాణములో కొట్టుబడేయుటకు వీలులేదని తీర్మానించిరి. చిత్రచిత్రముగు కొట్టుబడే తయారుచేయుటకు నట్లు ఉత్తరువులు కమిషనరుగారి సచివారు గవర్నమెంటును కోరిరి.

తిరిగి సంగి ప్రయత్నములు.

తిరిగి సంగిగురించి మాటలంబగుచున్నట్లు చెప్పుకొనుచున్నారు. ఉత్తయపక్షములవారును యుద్ధములో సమానమైనట్లు కలవలసినదని ఆస్ట్రియావారి యభిప్రాయము. క్రిటికు వారిని, వారిమిత్రులకును నట్టియభిప్రాయములేదు.

దక్షిణాఫ్రికా.

ఆరంజి నదియొద్ద పోరాటము.

వెట్రోగ్రాడ్ జనవరి 13:—ఆధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—జర్మనీవారి తూర్పు ఆఫ్రికాలో ఆరంజి నదిని దాటు ముఖ్యప్రదేశముగు రామన్ డ్రైట్ అను స్థానమును, కమేండరువారు జిల్లా గారు ఆక్రమించుకొనిరి. కొండలలో జర్మను లేర్పరుచుకొనిన స్థానములనుండి తిరిమిజేయబడిరి. జర్మనులు ఉత్తరాభిముఖముగ వెళ్లిపోవుచున్నారు. కాని ఆకస్మాత్తుగ యునియను ప్రభుత్వపు సేనలు కనబడగా వెన్నంటి తిరుమబడిరి. మధ్యాహ్నమున వెనుకకు వెళ్లి పోక వారంబిచ్చిరి. జర్మనులలో ముగ్గురుకు నష్టము కలిగినది. ఆంగ్లేయులకు నష్టమేమియులేదు.

కెనడా

కెనడాదేశపు సైనికోద్యోగులు.

అలహాబాదు జనవరి 15:—పయిరుపునికట లండను నండి ఈక్రింది టిట్టిగ్రాములు వచ్చినవి:—కెనడానుండి యుద్ధభూమికి వచ్చిన బ్రిక్ సెన్ వెట్రోగ్రాడ్ సేనకు కెప్టెనుగా నున్న న్యూటనుగారు యుద్ధభూమిలో దెబ్బలు తగిలి చనిపోయిరి. న్యూటనుగారు క్రికేటులగు ప్రభువుగారు కెనడాకు వెళ్లినాయిగా నుండగా వారికి ఏయికోవే కాంగుగానుండిరి.

అమెరికా.

కొందరమెరికా దేశపు మామూక్కు కలిసి

రష్యావారికి బదులిచ్చుట.

లండను జనవరి 15:—అమెరికాలో రవ్వములు కొవలసిన సామగ్రిలను కొనుటకుగాను రవ్వములకు 120 లక్షల డోలర్లను కొంద రమెరికా సామూక్కు కలసి బదులిచ్చుట కంగీకరించిరి.

అమెరికావారు బంధించిన జర్మనీస్థులు.

“డయా” అను జర్మనుస్థీమరును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల దొరతనమువారు బంధించిరి. దీనిని ఒక అమెరికాదేశీయుడు కొనుక్కొనినాడు. ఇది దూడిచేసికొని బీమెను ప్రయాణమైపోవుటకు సిద్ధముగ నున్నది. ఈస్థీమరు బీమెనుకు వచ్చినప్పుడు అక్కడ పట్టుకొనరనియు, దీనినివిడుదలమై వైద్యకోర్టువారు విచారించురనియు తెలియుచున్నది. ఈ కోర్టువారు చేయుతీర్పు చాలు ముఖ్యమైనదిగా నుండును. ఏలయునగా. ఈ స్థీమరుకులే జర్మనీవారి యితరస్థీమరు కూడ పాటస్థదేశములు కొనుక్కొనినప్పుడు ఆస్థీమరు ఎట్లుభావించవలెనో ఈ తీర్పునలనగాని పరిష్కారమునాడు.

జర్మనీవారి టోపీలు.

ఎయిరుయద్ధములో చనిపోయిన జర్మనుసైనికుల టోపీలకుండురాగిక్రెడ్డయితేవు. జర్మనీలో రాగిఉత్పత్తి వచ్చినందున టోపీల వైభాగమునయుండు రాగిక్రెడ్డలకే నన్నుకీ పంపియుండునని ప్యారిసు వెజెట్ అను ఫ్రెంచిపత్రికలో ప్రచురింపబడినది.

ఇటలీ.

ఇటలీలోని భూకంపము.

బెన్జులినినవారి పోపుగారు దర్శించుట.

లండను జనవరి 15:—రోము-భూకంపమువలన బెన్జులినినవారు సాంటామారియా వైద్యశాలలో నున్నారు. షిని, పోపుగారు దర్శించిరి. 1870 సంవత్సరమునుండి పోపుగారు మతమునుండి బయటకు వెళ్లుట కిదియే మొదటిసారి.

కాంటామార్తా వైద్యశాల కేసుట.

లండను జనవరి 15:—కాంటామార్తా వైద్యశాల సెయింటు పీటర్సుతో కలసియే యున్నదిగాన పోపుగారు లోచలిమార్గములగుండనే ఆ వైద్యశాలకు వెళ్లిరి. పోపుగారు స్వగృహమును విడిచివెళ్ళునమాటయేగాని స్వగృహమున వారు దాటలేదు.

ఈజిప్టు.

ఈజిప్టుపై దండయాత్ర.

లండను జనవరి 15:—టర్క్లీవారికి కలిగిన రాజయమును మరచిపోయి, ఉత్సాహపూరితులై యుండుటగాను జర్మనీవారు తాము ఈజిప్టుపై దండయాత్ర చేయుదుమను వార్తను దేశమంతటను ప్రకటించిరి. టర్క్లీవారు మొన్న ఆఫరియమును పొందినందున నూయెజుకాలవద్ద తీవ్రముగ పోరాడకాలని ఈజిప్టుదేశీయులు నిర్భయముగ నున్నారు. టర్క్లీవార్లపై మెంటుయేదే స్నేహభావమునకావు ఈజిప్టుదేశీయులు కూడ తిరిగి ఈజిప్టుపై దండయాత్రను ప్రకటించుటకు ప్రేరేపింపబడినారు. ఈజిప్టు టర్క్లీవారిపాలనలోనుండగా టర్క్లీవారు చేసిన హింసకార్యములు ఈజిప్టువారికి భయమును పుట్టించుచున్నవి. ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వమువలన లాభములను ప్రజలందరూ గ్రహించినారు. త్రజలు టర్క్లీతో స్నేహముగ యుండకలెనని కోరుటయేగాని తిరిగి టర్క్లీ ఈజిప్టును పరిపాలించకలెనని కోరుటలేదు.

ఈజిప్టులోని నేనలు.

జర్మనీ నేనలును, టర్క్లీ నేనలును ఈజిప్టుపై దండయాత్ర మన వారిని నిరోధించుటకు చాలినంతనేన ఈజిప్టులో నున్నది తెన్నుని ప్రజలు నిర్భయముగ నున్నారు. ఈజిప్టులో ఇప్పుడు ఇండియను, ఇంగ్లీషు, ఆస్ట్రేలియను, న్యూజిలాండు నేనలున్నవి. ఎటువంటి ఒడుదుడుపు వచ్చినను ఈ నేనలు ఆపగలవు. ఈ నేనలన్నియు ఇంగ్లండువైపు మంచులో బుడలో సాల్వేబర్ మైదానము మీద యుద్ధవిద్యను నేర్చుకొనుట కన్న, ఈజిప్టులో చక్కని గాలిలో తిరిగివచ్చుచున్నవి. ఈజిప్టులోని ఏర్పాటులన్నియు కొంచెమైనను అపమము లేకుండ నున్నవి. కాబట్టి ఫ్రెంచి దేశపు యుద్ధభూమినుండి ఒక్క ప్రైవేటువైనను ఈజిప్టును పంపవలసిన అవసరములేదు.

ఈజిప్టు సుల్తానుగారితో సంభాషణ.

అలహాబాదు జనవరి 15:—హయినీయత్రిక కెయికో విలేజుకు దిగింబరు 28వ తేదీ ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—టయియ్యూప్రతిక ప్రత్యేక విలేజుకు ఈజిప్టు సుల్తానుగారితో సంభాషించెను. ఈజిప్టుదేశమునకు ప్రకాశవంతముగా భావింపబడు కలననియు, నీభావికముందు తమకెంతయు సమృద్ధి కలదనియు, యుద్ధానంతరము వైతిక భౌతికాభివృద్ధిల కేదేశము ముఖ్యస్థానము కాగలదనియు, సుల్తానుగారు తెలిపియున్నారు.

పరిషియా

పరిషియావారి అసమ్మతి.

లండను జనవరి 14:—పెరిషియా తురుష్కులవలంబించిన మార్గము న్యాయముగ లేదని కాని స్టాంటిన్గ్రేవియా పరిషియా గాయవారి పట్టుదలతో తెలియజేసెను. కాని అధికార మర్యాదల కలంబించుకొండ పరిషియా గాయవాని విన్నవించెను.

పారిశీకమున తురుష్కుల కార్యము.

లండను జనవరి 14:—ఈయధ్యయ మతసంబంధముగు యుద్ధముని ప్రకటించుటకు తురుష్కు-యూరూసులు చేసిన ప్రయత్నములయను తురుష్కులైపుడు పారిశీకమున చేయుచున్న ప్రయత్నమువలన సంబంధించినది. రెండు క్రైస్తవదేశముల వైనికులతోకలసి తురుష్కులైనవిరుద్ధ పోరుచుండుటవలన నియ్యము మతయుద్ధముని తురుష్కు-యూరూసులన్న మాటను తురుష్కు సామ్రాజ్యములోనివారు, ఇతర మహమ్మదీయులును గూడ విశ్వసించియుండలేదు. ఇప్పుడు పరిషియానున్న మహమ్మదీయైక్యరాష్ట్రమువై వారు దాడిచేయుటచే నా వాదము హాస్యాస్పదమగుచున్నది.

చీనా.

చీనావారి ఉప్పు ఆదాయము.

పీకింగు జనవరి 14:—చీనాదేశములో ఉప్పుపన్నువలన 5, 7, 8, 33, 756 కోట్ల ఆదాయమువచ్చినది.

రహటకు

ప్రాధేసరు కోడిరామునూర్తి నాయకుగారు.

రహటకు జనవరి 15:—ముద్దనిధి సహాయము కొరకు ప్రాధేసరు రామనూర్తి నాయకు గారంబలాలో నొక ప్రవర్తనము గావించిరి. డిప్యూటీ కమిషనరుగారును హైందవాంట్లవ్యవసాయము పోలీసుగూడ ప్రదర్శనమునకు వచ్చి యుండిరి. డిప్యూటీ కమిషనరుగారికి 20 గుర్రముల మోటారు బండిగలదు. ఆ బండినాపుడని ఆయన ప్రాధేసరుగారిని కోరి గాని ప్రాధేసరుగారు మొదట నందుల కంగీకరించలేదు. ఆయన 14 గుర్రముల బండిని మాత్రమాపుడరు గాన నెక్కువ వడిగల కమిషనరుగారి బండి నాపుట కంగీకరింపలేదు. కమిషనరుగారు మొగమోటు వెట్టుటచే ప్రయత్నింప కంగీకరించిరి. కమిషనరుగారి ఆ బండిని నడుపసాగిరి. ప్రాధేసరు గారు దానినొక యంగుళ మైనను కదలనీయలేదు. సహాయముగూడ నొక ప్రదర్శనముగావించి యావత్తుమగూడ యుద్ధనిధి కొనగిరి. అటనుండి ముఖ్యమంత్రిగారును, అచటగొప్పన్యాయమొసంగుటచే ఒక ఏనుగుపై బంగారుపువ్వాదాన కట్టి ప్రాధేసరుగారి నాచూదాలో మార్చుండి తెల్లయూరేగించిరి. అచట ప్రదర్శనములు ముగించి యులు చేరువాడుగూడ మరల నటులనే యూరేగింపు టుక్కుచును బయలుదేరు. సనాతన ధర్మసభను మోహనము చూచి యచట ప్రాధేసరుగారు యువన్యాస మొనంగిరి. ఆనాడనభ్యుదయ పౌరులును విద్యార్థులును, సుమారు 10 వేలమందినరకును వచ్చియుండిరి. అచట సనాతనసభవారును ఆర్యసమాజమువారును పౌరులుగూడ నాయనకునన్నాన పుత్రములను సమర్పించిరి. అటనుండి ఆయన తురుష్కేశ్రమమునకు వెళ్ళుచున్నారు.

కలకత్తా

దొంగలగుంపు కట్టుకొనబడుట.

కలకత్తా జనవరి 15:—బాన్స్విల్లో నిటీవల జరిగిన దొంగతనము సంబంధమున అనుమానముమీద నొకనిని సట్టుకొనిరి. ఇక్కడ దొంగతనము చేయుటకై నొక గుంపాకట్టి యున్నదని యితడుచెప్పెను. కొండదొంగ ఆస్తి యెక్కడ నున్నదిగూడ తెలియజేసెను ఇది యిటీవల పోయినదని జేరినది. ఈ గుంపులోని 15 గురు కట్టుకొనబడిరి.

వైజు కోర్టు.

కలకత్తా జనవరి 15:—ఈదేశమున నివాసమేర్పరుచుకొన్నంతమాత్రమున శత్రుదేశములవారి కాలక్షిప్తి ఎటుల మారునను ప్రశ్ననుగూర్చి హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి వ్రాయబడినది. వారి యుత్తరపురస్థు వరకును హాదెక ఫెల్లు వర్తకసంఘమువారి దావా నిలుపబడినది.

కలకత్తా జనవరి 15:—జర్మనీవారి రాక్షసు ఫెల్లు అను స్త్రీమరు మీది సరకును తమ కిప్పించుకలినదని ముగ్గురు దిరభాషులను చేసికొనిరి. దానిమీద న్యాయాధిపతి వారివారి సరకులను వారికి యిప్పించుటకై నేడు యుత్తరపురస్థు చేసిరి పారి అందుకంటెనే వారికేసులో ఆద్యోకేటుజనరలుగా టెల్లు చెప్పిరి:—కేసులో ఆఫీడెట్టును దాఖలుచేసినయెడల, సరకులను యిప్పించుటకై యుత్తరువైనది. కానియందులో ఆఫీడెట్టు దాఖలుచేయబడి యుండలేదు. జర్మను వర్తకుడే సరకును కొనడము వార్తామాలలో యున్నది. ఈసందర్భములలో కేసులోపాటి కంపెనీవారు తమ హక్కునుమరుగొనగా, ఆఫీడెట్టు దాఖలుచేసి నప్పుడువరకు లిప్పించుటవలన చేసిన యుత్తరువుగ్గుచేయబడినది. హాదెక ఫెల్లుకంపెనీవారు శత్రువులుగా భావింపబడుదు రాతేదా, వీరు మన దేశములో వర్తకముచేసి కొనవచ్చునని పూర్వము యుత్తరపురస్థుయన్న యెడల, నా యుత్తరువును రద్దుచేయుదురా, ఏమి చేయుదురను విషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసికనుగొనుటకు ఆద్యోకేటు జనరలుగారికి వీలగునట్లు లెట్టూరాము, వన్స్విల్ కంపెనీ, హాదెక ఫెల్లుకంపెనీల కేసులు వాయిదా చేయబడినవి. ఈలోపుగ వీరు సామ్యుత్ పూచీమడి తమ సరకులను, తీసికొని పోవచ్చునని ఉత్తరువు చేయబడినది.

డక్కానవాలుగారి మరణము.

కలకత్తా జనవరి 15:—మానసియులగు నవాబుబహదరు సర్ భావానలి ముల్లాగారు నిన్న రాత్రి 2 గంటలకు కలకత్తాలో చనిపోయిరి. వీరు డక్కాకు నవాబుగనున్నారు. వీరికి చాలకాలమునుండి జబ్బుగకుండెను. వీరికివము నేటిమధ్యాహ్నము డక్కాకు తీసికొనిపోబడును. వీరిశత్రువులగు నవాబుబాదా భావానా, హబీబుల్లాగారు సింహాసము నకువచ్చెదరు. వీరిప్పుడు డక్కాలోనే యున్నారు.

అలహాబాదు

ఇండియా మంత్రిగారి యుత్తరపులు.

హిందూదేశపురేవులలో తిరుగు పొగయోడలు.

అలహాబాదు జనవరి 15:—హిందూదేశపు రేవులలో తిరుగు పొగయోడలను గురించిన సూచనలకు ఇండియా మంత్రిగారి రామోదించియున్నారు.

ఉత్తర హిందూస్థానమందలి

రోమును కాధలిక్కు క్రైస్తవుల మహాసభ.

అలహాబాదు, జనవరి 15:—ఈసభ ముగిసినది.

ఆర్చిబిషపుగారి రధస్థులుగానుండిరి. లాహోరు బిషపుగారు ఫాదరు ప్రాన్సిసు గారును అలహాబాద్ ప్రతినిధులగు తెయిన్సు బిషపుగారును లాహోరు ప్రతినిధులగు రేయను కాన్యేగారును సిమ్లా ప్రతినిధి రాయలేగారును మరి కొందరును కార్యక్రమమున పాల్గొనియుండిరి. కలకత్తాలోనున్న కాధలిక్కు పాఠశాల పుత్రికా సంపాదకులగు ఫాదరు యస్. జే. నీన్సు గారుగూడ సభకువచ్చియుండిరి. కొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట నీ సంఘమునకు డాక్టరు కె నె లీ గారి నధ్యక్షునిగ ను రాయుగారిని ప్రత్యేకసంఘాధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనిరి. నూతన కాధలిక్కు క్లబ్బు మందిరమునకు ఆర్చిబిషపుగారు ప్రారంభోత్సవము కావించిరి. ఆసందర్భమున మానసోల్లాస కరముగ నువ్వనించిరి. ఇట్టిసంఘములున్నట్లును హిందూదేశమున ముఖ్యముగ నవసరము. వీనివలన కాధలిక్కులయభిప్రాయము తెలియపరుచుట కవకాశమేర్పడును. పరమేశ్వరు, పవిత్రాలయములను భగ్నీభూత మొనరించియు నిరపరాధులగు ప్రజలను నేలగలిపియు నా శత్రుశాసనమున నూతనసామ్రాజ్యమును నెలకొల్పవలెనని జర్మనునాయకులు తలంపియున్నారు. తెలిజయును దేశీయులగు నీ లాహోరు బిషపుగారిని నే నిచట నీ చేదిక చేసి నేను చూడఁజూచుటచే కరుణా విహీనులగు జర్మనులచే నాశనముచేయబడిన తెల్లయును దేశమును తెల్లయును ప్రజలను నాకు స్మరణకు వచ్చుచున్నారు (ఇటుల స్వదేశీ విషయము స్మరింపబడినపుడు లాహోరు బిషపుగారు సంచలితస్వాంతు లైరి.) ఈ సంగ్రామము మహా భూరమైనను దీనితో యూరోపుదేశము మరల పరిశుద్ధమగును. మరల దేశమున ప్రాచీన క్రైస్తవ దర్శనములు ప్రబలగలవు. జర్మనుల క్రయత్నమే కొనసాగినచో నాముష్టికత యంతయు నానుశేషమైన తేకుండ నశించి నాస్తికతయు వైహికతయు ప్రబలి తీరగలవు. హిందూదేశ పరిపాలన విషయమున పరిపాలనా నిబంధనలకు వ్యతిరేకము కానంతవరకు కాధలిక్కులకు మాపించదగిన స్వార్థముల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు చూపదగును. హిందూదేశముందలి అంగికానుమత సాంప్రదాయజ్ఞులను ప్రభుత్వమువారు పుత్రులయందు మాతృసహజముగ ప్రేమతో చూచుచున్నారు కాని కాధలిక్కు సాంప్రదాయజ్ఞులు మాత్రము సవలిబిడ్డల వలెనే చూడబడుచున్నారు. గాని కొంతకాలమునకైన నీస్థితి మారక పోదు. తటస్థదేశముగ తెల్లయును స్వాతంత్ర్యము కొరకు మనసామ్రాజ్యములోని ప్రయత్నాలును వీరులు వొనర్చుచున్న ప్రాణ సమర్పణము వృధాపోనేరదు గాన మీరందరును దైవమునందును ప్రభువునందును భక్తికలిగి ప్రవర్తింపుడు. మీరు హిందూదేశమునందు మిక్కిలమైన స్థానగౌరవ సౌకర్యములను బడయగలుగుదురని ఆయన యువస్వస్థించెను.

శిని

సామ్రాజ్యశాసనసభ.

శిని జనవరి 15:—మార్చి నెల 2 వ తేదీ జయవారము గాదు 1915-16 సంవత్సరమునకాదాయవ్యయపట్టిక (ప్రెనాన్సిలుమెంటు) శాసనసభవారికి సమర్పింపబడినది. 8-వ తేదీ మొదలు 12-వతేదీవరకును 5 కోట్లు నీవిషయము చర్చింపబడును. పర్యవసానమున మరల బడ్జెటు 22-వ తేదీ సోమవారమునాడు సమర్పింపబడును. 25-వ తేదీ గురువారమునాడు చర్చింపబడును.

దొరతనమువారి ప్రకటన.

శిని జనవరి 15:—బాబరు ఏయే నేరములను చేసినయెడల వారిని బెబ్బలకత్తు విధించు శాసనముక్రింద విచారించవలయునో ఆయా నేరములను గురించి ఇండియాగజెట్టులో హాము డిసార్డుమెంటు వారివలన ప్రకటింప బడినది.

వైనికశాఖ

భారతీయ సయనికులకు టుంటుంబుడవింపన, మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన వివరములను తెలుపుచు, వైనిక నిబంధనలలో కొన్ని సవరణలు చేయబడినవి. ఈసంగతులు గజెట్టులో ప్రకటింపబడినవి. ఈక్రొత్త పద్ధతి 1916 వ సంవత్సరము ఆగష్టు 5-వ తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చును.

ఆసాముకూలివాండ్ర శాసనము.

శిని జనవరి 14:—ఆ సాముకూలివాండ్ర శాసనమునకు ఇండియా మంత్రిగారి రంగీకరించిరి.

బడ్డెబడ్డెగందరగోళము.

ఇండియా ద్వారతనమువారి విమర్శనము.

కమ్మిటివారి రిపోర్టులోని వివరములు.

డిల్లీ జనవరి 14:— ఇటీవల బడ్డెబడ్డెలో జరిగిన గందరగోళము విషయమై కమ్మిటివారు విచారించిన సంగతులు నేటిమాపు ప్రచురించబడిన ఇండియా పేజీలలో ప్రకటింపబడినవి. ఈ రిపోర్టు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ తీర్మానములోనిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— ఈ కమ్మిటివారి రిపోర్టులో తీర్మానించిన సంగతులను మేము విమర్శించదలచుకొనలేదు. రిపోర్టులో నుదాహరించిన సంగతులన్నియు విచారణార్హములు. న్యాయభావముతోను, నిష్పక్షికబుద్ధితోను దీనిలోని సంగతులు తెలియజేయబడినవని రాజప్రతినిధిగా చెందుచున్నాను. కమ్మిటివారు తెలియజేసిన సంగతులు సహేతుకములుగను న్యాయానుగుణ్యములుగను నున్నవి. కమ్మిటి సభ్యులు సామర్థ్యముతోను, పరిశ్రమతోను, తమ కార్యమును నిర్వహించినందునకును, కమ్మిటిలోని యద్వర్త ఆధికార సభ్యుల శ్రీప్రజాపకరమును ధర్మమును నిర్వహించుటకు తమ కాలమును వినియోగించినందునకును నేను (రాజప్రతినిధి) అభినందించుచున్నాను. కమ్యూటారు స్త్రీయరు కనడాకు వెళ్లుట మంచిదా, మంచిది కాదా యను విషయమును చర్చించుట యీ సందర్భములో భావ్యముకాదు. ఈ సంగతులన్నియు ప్రజల కిదివరకే తెలిసి యున్నవి. ఈ వ్యవహారములోని : శ్రేయోశలులను పోషించుట వేరే విషయము. వీరి ప్రయోజనము చాలకాలము పట్టింది. ఈ ప్రయోజనములో వీరు చాల ఇబ్బందులు పడిరి. వీరిలో చాలమందిని వీరి నాయకులు భ్రమింపజేసి, పెడత్రోవలకు త్రొక్కిరి. ఇందు వలన వీరు తిరిగి హిందూదేశమునకు వచ్చినప్పుడు వీరిని మేము సానుకంప భావముతో చూడదలచితిమని తెలియజేసిన ప్రస్తుతము చాలును. వాంకోవారులో వీరింతయో దౌర్జన్యభావమును కనుబరచిరి. ఇది మన్నింపబడినది. వీరు తిరిగి వచ్చుటకు కావలసిన యేర్పాటులను, కనడా ప్రభుత్వమువారు చేసిరి. మరియు మేము ఉదారభావముతో సాహాయ్యముచేసితిమి. కోజుపట్టణము మొదలుకొని వీరిలో కొద్దిమందికి అంగ్లేయ ప్రభుత్వమునందు విరోధభావమును, తిరుగబాటు చేయు తలంపును నుడచించినది. కాని చాలమంది ఆహ్వాన కరముగు మనసికతో నున్నప్పటికిని వీరికి అట్టి యుద్దేశములు లేవు. ప్రయాణికులు, చాల సాగ్రహకారము కలిగించుచున్న నూడ, వారిని కలిసికొనుటకు పంపబడిన యాద్యోగులు ప్రభుత్వమువారి యాజ్ఞానుసారముగ ప్రవర్తించునట్లు ప్రయాణికుల నొప్పించుటకు మొదలుపెట్టి ఆధికార బలము చూపక విషయపూర్వకముగ చేయదగిన పనుల నొనర్చిని చేసియున్నారు. కాని వారిభావము గూర్చి పొరబాటు అభిప్రాయము కలుగజేయుబడినట్లు రిపోర్టులన నున్నందున తెలియుటలేదు. కాని వీరిపట్లమాకుండిన ఉదారభావమును, వీరినాయకులు కావలయునని ఆపార్థముచేసి, దురభిప్రాయమును కలిగించిరి. అసలు అనుకొనినదానికంటె నాయకులకు నీరయం దెక్కువపలుకుబడియే యున్నది. ఇందువలన మంచిబుద్ధితో ఆధికారులు చేసిన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలమైపోయినవని మంచిభావముతో నున్న ఆధికారులమీద ఈ ప్రయాణికులు దౌర్జన్యము చేయసాగిరి. ఈ దుర్మార్గము నడచుటకై కఠినపద్ధతులవలంబించినవలసివచ్చినది. దీనివలన ప్రాణనష్టము కలిగినది. ఇందున కేంతుము మేము చింతించుచున్నాము. నాయకులలో కొందరు మృత్యువలన మృదులును, బుద్ధిహీనులునగు చాలమందికి ప్రాణములుపోయినవి. ఏమియు. వెనుక దగ్గర నిలువబడినవారును, తిమిధర్మమును నెరవేర్చుచున్న ఆధికారులను, ప్రాణములు గోల్పోవుటయు, దెబ్బతినుటయు నిజముగ చాల సంతాపకరము. ఈ గందరగోళము చేసినవారిమీద ప్రాసిక్యూషను తెచ్చుటకు దొరతనమువారికి నుద్దేశములేదు. విచారణ పూర్తియగువరకును, పట్టుకొనబడిన వారు ఖయిదులో నుంచబడిరి. కాని ఆధికారులు 90 మంది ఇదివరకే వారివారి గ్రామములకు వెళ్లిపోనిచ్చిరి. మరి 87 గురు ఇట్లే చేయబడుదురు. తక్కినవారి విషయమై, మరికొంతవిచారణ చేయవలసి యున్నది. అప్పటి సంగతులనుబట్టి వారు ఆలోచింపబడుదురు.

బడ్డెబడ్డె గందరగోళమునకు సంబంధించిన కొన్ని సంగతుల వీరి రిపోర్టులో తెలియజేయబడినవి. ఈ సంగతుల విషయమై మరికొంత విచారణచేయవలసియున్నది. ఈ విచారణ జరుపబడును. కాని, కమ్మిటివారు విచారించిన సంగతులు సాధ్య

మైనత్యరలో వెల్లడిచేయవలయునని మేముతలచితిమి. ఇందు వలన నీ విషయమై వారి రిపోర్టు ఆలస్యముచేయబడకుండు, ప్రకటింపబడినది.

బడ్డెబడ్డె గందరగోళమునుగూర్చిన మఱికొన్ని విషయములు తెలియుచున్నవి. వీని విషయమైనవివరములు విచారించవలసియున్నది. కాని ఈ విచారణకు గానియమింపబడిన కమ్మిటివారి రిపోర్టు సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రకటింపబడవలయునని యే, నూతనముగా తెలియజచ్చిన సంగతుల వివరములకై కమ్మిటివారి రిపోర్టుతానుండి రాదనియుఁ బ్రభుత్వమువారు వేగిరపడచుచున్నారు. సుమద్రప్రయాణమునకై గురుదత్తుసింగు గారేర్పాటుచేసిన సందర్భముల విషయమై న దీర్ఘ వివరములతో సారిపోర్టు ప్రారంభించబడినది. జర్మనీవారితో సంభాషించుటను గూర్చియు, విప్లవవిషయముగా నైన ప్రయత్నములను గూర్చియు వారిపోర్టు యందుదాహరింపబడియున్నది. హంకాంగునుండి వేయబడిన యా ప్రయాణమునకు జర్మనీవారి మరువడకేమింత దూకు గారజమై యుండెనో యీసందర్భమున విచారించబడియున్నది. బ్రిటిషురాజ్యమందలి చాల దేశములలో బ్రభుత్వమువారిపై న సంప్రీతినిగలిగించుటకై జర్మనులుపలుకుబడిగలిగి ప్రయత్నించుచున్నారనుటనుపెట్టియున్నారము. ఈ సుమద్ర ప్రయాణంబంధముగల ఓడనహంకాంగులోనిజర్మనీవారిప్రతినిధినుండి గుత్తదీసికొనిరనువిషయము తప్ప నీ ప్రయాణ విషయముగా జర్మనీవారితోకన్యము మఱిమియునున్నట్లు సాక్ష్యముసంపాదించ సాధ్యముగావున్నయది. కాని, యీ ప్రయాణ ప్రయత్నము జర్మనీవారి దుర్బోధచేతనే జరిగెనని సంశయింపబడిన సందర్భములున్న నీ విషయముగాఁ బ్రత్యక్షసాక్ష్యము దొరకవండుటయు సుశాజమై యున్నది. గురుదత్తుసింగుగారు బ్యూరుదొరగారిని గలసికొను సంతకము నాయధినికేకార్థము కనడాకుఁ గొంపోవ నేయోడను బాడుగకు సంపాదించలేకునికి గమనించదగిన విషయమైయున్నది. అధినికేకుల జన్మస్థానమునకు మరలఁ గొంపోవు నోడ కంపిసిల కర్తవ్యము, వారులోను గావలసిన యపరాధములు, లోనగు వానికి సంబంధించిన కనడా చట్టములఁబట్టి ప్రతిదముగా నోడ దొరకవండుట వింతగాదు. కనడా చట్టముల ప్రకారము వడచుకొనక, కమ్యూటారును వీరికి గుత్తకుఁగుదుర్బుటలో బ్యూరు దొరగారు కనడా యధికారులకును వామాలముగా బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికిని, ఇబ్బందులను గడిగించు నుద్దేశ్యముతోడనే యట్లు ప్రవర్తించి యుండును. వానోకరులో వాప్రయాణికుల దిగవీయరను విషయ మాతనికి దెలిసియేయుండి యట్లుచేసెను. కాని, ఇందునకుఁ బ్రత్యక్షసాక్ష్యమేది నులేదు. ఈ కమ్యూటారు, వీరి కీమన్ గోప్రైవేటు సొసైటీకుఁ బూర్వముక జర్మనీకంపెనీవారిదిగానుండుటయు హంకాంగునుండి యదివడలుట మొట్టమొదట జర్మనీనుండియే తెలియవచ్చుటయు, గమనించదగియున్నది. ఆయోడ సుదరులేవునవదలిన 11 దినములకు నావికాయము దెల్లెనువార్తా పత్రికలలోఁ బ్రకటింపబడినది. వాంకోవరులోని భారతీయపురాయణాది కీసందర్భము దెలిసియున్నది. మఱియు నమెరికాలోని చిత్తనసంఘములు జర్మనీలోని కొన్ని సంఘముల సంబంధము గలిగియున్నవట.

బ్యూరుగారు గురుదత్తుసింగును యీసాహసము పనికిరాదని చెప్పినట్లు కొంతమంది ప్రయాణికులు చెప్పివారు. గురుదత్తుసింగు జర్మనీనుండిగాని బ్యూరువలన గాని భగవహాత్యము పొందినట్లు గురుదత్తుసింగు లెక్కలలో ఎక్కడను కానరాదు. కమ్యూటారు మరును మాట్లాడినట్టి నందుకు బ్యూరుగారికి 2500 పాములు కమిషనుగా యిచ్చిట్లు లెక్కలలో అగపడుటలేదు. కమ్యూటారును కనడా పంపుటకు కారకులు జర్మనీ వారనియు దీనికి తగిన నిరసనములు కనడా దొరతనమునకు తెలియుననియు పత్రికలలో ప్రచురింపబడినది. కాని యీ విషయమును స్థిరపరచుటకు మాకు ఏవిధముగ నిదర్శనము చూపలేదు.

కాని, ఒక్కవిషయము మట్టుకుబాగ్రతగా గమనించవలసి యున్నది. అది ఏదనగా కమ్యూటారును ఏదేవులలో ఆగివో అయావోటుల బ్రిటిషు దొరతనముమీద ద్వేషము, ద్రోహబుద్ధికలిగించుటకు ప్రయత్నములుచేయుట. స్త్రీయరు ఇండియా సీరమును వదలినతరువాత గురుదత్తుసింగు ప్రయాణికుల ఎదుట

ఉపన్యసించినట్లును, ఆ ఉపన్యాసములలో రాజద్రోహమును పురికొల్పు మాటలను ఉపయోగించినట్లును కొంతసాక్ష్యము కలదు. గురుదత్తుసింగు చేయుచున్న కార్యమును మెచ్చుకొని జర్రానులో ఆయనయొడ చాల సానుభూతిని చూపినట్లు కొంతమంది సాక్షులు చెప్పి వారు. కాని ఈ సాక్ష్యమును వేదములోని ముక్కగా మేము నమ్మదలచలేదు. మంగుహాయి, మోడీ, యాకోహోమా శత్రులలో కమాటూమారు ఉండగా “గాధర్” అను పత్రికలు స్త్రీయరు మీదికి తెచ్చివట్లు నమ్మదగిన సాక్ష్యముఉన్నది. ఈ పత్రికను ఇంగ్లీషులోనికి తర్జుమాచేయగా మేముచూచినాము. ఇది అమెరికాలోని హిందువులచేత ప్రచురింపబడు రాజద్రోహ పూరితముగు పత్రిక. హిందూదేశపు గవర్న మెంటుమీద తిరుగబాటు చేయవలెనని యాపత్రిక బ్రాహ్మముగ బోధించును. ఈ పత్రిక చివాసాను దేశములలో, అమెరికాలోను బాహుముగ వ్యాపించినట్లు తెలియుచున్నది. వీనిని అమెరికాలోని రాజద్రోహ సంఘములవారు స్త్రీయరులోని హిందువులకు ఇండియాలోని బ్రిటిషుగవర్న మెంటు యందు ద్రోహబుద్ధిని కలిగించుటకు తమ ఏజెంట్లద్వారా కమాటూమారు మీదికి పంపినట్లు మేము హామించుచున్నాము. యాకోహో శత్రులలో నుప్రసిద్ధి రాజద్రోహులగు భగవాన్ సింగు, బరక్ థుల్లా అను వారు కమాటూమారులోనికి వచ్చిననియు వాంకోవరు పట్టణమునందలి సిక్కు దేవాలయమునకు పూజారిగనుండి ప్రవాసమునకు పంపబడిన భగవాన్ సింగు హిందూదేశమునందలి బ్రిటిషుదొరముపై తిరుగబాటుచేయుదని ప్రయాణికులను హెచ్చరించుచు నుండెకకరములగు ఉపన్యాసము లిచ్చినట్లును సాక్ష్యము గలదు. అమెరికాలో నున్న హిందూదేశపు రాజద్రోహులతోను, వారి ఉద్యమముతోను అప్పడు గురుదత్తుసింగుకు సానుభూతిలేని యెడల “గాధర్” బోటిపత్రికలను కమాటూమారుమీదికి తెచ్చుటను, రాజద్రోహులు ఉపన్యాసించుటకు అంగీకరించి యుండదని నమ్మవలసి వచ్చుచున్నది. కోజుపట్టణపు బ్రిటిషురాయవారి కమాటూమారులో జరుగుచున్న వ్యవహారములను ఇండియా దొరతనమునకు తెలుపుటకు తగిన పనిచేయలేదు.

కమాటూమారు ప్రయాణికులు బడ్డెబడ్డెదేశం తరువాత జరిగిన గందరగోళములో పంజాబు పోలీసువారు ఇద్దరు చంపబడినదా ? వీరిలో ఒకనిని తిరుగబాటుచేసిన ప్రయాణికులు చంపిరి. రెండవవానిని సోల్లరులు పొరపాటున చంపిరి ఇంతకు మించినట్లు ప్రకల్ప జరిగినపొరపాటు యింకేవియు లేవు. వారి ప్రవర్తనత్వప్రకరముగ నున్నదని యీ కమ్మిటివారి నమ్మకము. సోల్లరు తిరుగబాటు గుం పు వై తు పా కు లు కాల్యవలసిన అనవరతమువచ్చు వరకు కాల్యలేదు. అనవరతముగ కాల్యలేదు. దొరతనమువారురిపోర్టుచేసినదానికన్న నెక్కువమంది సిక్కులు చంపబడినమాటయు, నిరపరాధులు స్త్రీలు పురుషులు చంపబడినమాట అబద్ధము. గందరగోళము నిలచిపోయినతరువాత కొంతమంది సిక్కులను చంపి నదిలోపొరపాడినమాట అబద్ధము. ఇతర దేశములనుండి వచ్చి ఇండియాలో ప్రవేశించు ప్రయాణికులకు వర్తించునట్లు గవర్నరుజనరలు గారుచేసిన ఉత్తరపుప్రకారము బడ్డెబడ్డె గందరగోళములో ఆధికారులు నడచికోలేదో మాత్రమే సానుమును తెలుపుట అనవరతము. అప్పటి సంగతి సందర్భములనుబట్టి తెంగాలు గవర్న మెంటువారు చేసినపనిగా త్రుప్తమృతము గ నున్నది. కమాటూ మారుస్త్రీయరువచ్చు వచ్చు ప్రయాణికులు దమ్మిడి లేక వాధపడుచున్నారని తెలిసి దనుదలచి తెంగాలు గవర్న మెంటువారు వారిపై లెలుచ్చా లేకుండ ఉంచెము. స్వదేశమునకు పంపుటకు వైస జర్రెలును విచ్చాటుచేయుట చాల ప్రసంగీయము. బడ్డెబడ్డె గందరగోళముమాట అట్లుంచి ఈ ప్రయాణికులలో చాలమంది వాంకోవారు, కోజు, సింగపూరు శత్రులలోచేసిన చర్యలనుకే మావగా వీరు చాలసపద్రకరమైనవారని తేలుచున్నది. వీరికి లెక్కలలో నేర్చుకా వదలిచేసినయెడల ప్రజల నెమ్మదికి భగముకలుగజేసి యుందురు. కాబట్టి ఒకచెంపయద్ధము జరుగనుండగా కలకత్తాలో ప్రజల నెమ్మదికి భంగము కలుగనియ, రాదని తెలిచి తెంగాలు గవర్న మెంటువారు కమాటూమారు ప్రయాణికులను పరాసరి పంజాబుకు పంపదలచుట యెంతయో ప్రశంసనీయము.

ఈ విషయములకన్న వీని నమలులోనికి తెచ్చుట కవలంపబడిన పద్ధతు లెక్కువక ఆక్షేపజన్మములగుచున్నా కాని, ఏదేని యొకతప్పుజరిగినవిచ్చుట మెలకువగనుండుట నుభిమేగదా! దొరతనమువారు అట్లులప్రవర్తించుటకు, వాకావయమై చాలింత వివరముగా వర్తమానులు తెయకపోవుట కొంతకఠినము, వానయందలి సందర్భముల సీగిగములు ఉన్నవియున్నట్లు వారికి తెలియక ఆపార్థమేర్పడు చాల వలకును కారణములు. ఈ నావ వారి

The Local Government has from to-day sanctioned Punitive Police force for a period of one year at a cost of Rs. 3,370 owing to the conduct of the villagers of Nyanunghingvidew in Shwebo district.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTERS AGENCY)

BRITAIN.

British Capture of a Strategic German Position.

LONDON, January 15.

SAINTOMER.—The British in a brilliant engagement captured the German position near La Bassée killing and capturing many Germans. The British losses were slight. The occupation of this strategic point means the gain of over a kilometre.

Ranjit Singhji Received in Audience.

LONDON, January 14.

The King to-day received in audience the Jam of Naw-anagar Prince Ranjit Singh.

General Situation Unchanged.

"Eye-Witness's Review.

LONDON, January 14.

The "Eye-witness" reviews the operations till January 12th. He says that the general situation is unchanged and no important engagements have been recorded. The operations have consisted chiefly of long-range bombardments in which the superiority of the Allies' guns has been fully maintained.

Aviators Active.

Despite constant high winds, aviators have continued their reconnaissances. On one occasion an observer found himself going backwards, although his engines were travelling at full speed ahead.

Floods Impede Operation.

Floods have greatly impeded the operations. The troops, however, are wonderfully cheerful and well.

Desertions from German Ranks.

A certain amount of desertion is occurring in the enemy's ranks, especially among the Alsations. The prisoners say that at the beginning of the war the Alsations were divided into two groups, those considered reliable being sent to the western front and other to Poland.

Landwehr and Landsturm.

The Landwehr are highly spoken of but the Landsturm are said to make very indifferent soldiers, being men past 35 years of age and somewhat unfitted for the hardships of active service.

FRANCE.

Latest Paris Report.

LONDON, January 15.

PARIS.—The communique last night said:—"We succeeded by a 'coup de main' in wrecking the recently-constructed German trenches north-west of Fouquescourt, north of Roye.

Attacks North of Soissons Checked.

The enemy's attacks north of Soissons were checked.

Cause of Giving Way.

The prime cause of our giving way was the destruction of bridges owing to floods on the Aisne. We rendered useless some guns which we were obliged to abandon owing to the collapse of a bridge. The Germans captured a number of prisoners, notably wounded men, whom it was impossible to remove in our retreat. We, however, captured a considerable number of unwounded Germans. To sum up, the Germans scored a partial success, which however, cannot influence the operations as a whole.

Fighting in Belgium.

Cannonading in Nieuport and Ypres.

LONDON, January 14.

This afternoon's Paris communique says:—"Mist in Belgium is hampering artillery. Nevertheless violent cannonading was in progress at Nieuport and Ypres.

German Ammunition Depot Blown Up.

The Belgians southeast of Stuyvekenskeike blew up a farm which was the enemy's ammunition depot.

Progress of Allies.

Enemy's Shelters and Trenches Bombarded.

Our artillery at Lens dispersed the enemy's working parties and effectively bombarded the shelters and trenches near Notre Dame de Lorette.

Fighting Northward of Soissons.

There has been heavy fighting all day northward of Soissons. The action has been localised around two eminences northeast and northwest of Crouy. We only held the first slopes. Our counter-attack on the left made slight progress. We maintained our positions in the centre around Crouy in spite of the repeated efforts of the enemy, but eastward before Vregny we had to give way. A persistent rise in the Aisne carrying away a large bridge and footbridges rendered our communications precarious.

We established ourselves southward of the river in part of Crouy to Missy with bridgeheads on the north bank. On the rest of the Aisne there was merely cannonade, while Perthes continued the theatre of local actions for the possession of the second and third lines of the enemy's trenches.

We blew up sapheads northward of Bean Sejour in order to impede the work of the enemy. The battle, thinking they were attacked manned the trenches whereupon we violently fusilladed them with artillery and infantry fire."

BELGIUM

British Airmen Over Antwerp.

German Positions Bombarded.

LONDON, January 15.

AMSTERDAM.—British airmen threw bombs on the German position in Antwerp, but were unable to detect damage.

"C. V. M. Gazette" Cables.

LAHORE, January 15.

The "Cand M Gazette" cables:—"London 14th January"—The "Daily Chronicle's" correspondent at Amsterdam says that all the German main lines have been closed to Non-Military traffic for five days.

The "Daily Telegraph's" Copenhagen correspondent says that a state of siege has been declared of all Hanseatic towns. Swiss reports have indicated for several days preparations for some great German effort. Whatever the exact nature of the German plans may be they are unlikely to cause the allies on the western frontier either alarm or regret. The troops now available are more than sufficient to hold the allies lines. The resumption of the German practice of hurling masses against them regardless of loss would suit General Joffre's views admirably. The progress made by the Allies during the German's period of comparative quiescence has been of considerable importance. In Alsace they are threatening to outflank the German left. Recent gains in the neighbourhood of Elirey have endangered the Germans' salient position at St. Mihiel. New French positions at Perthes and Beau Sejour have brought them almost within a striking distance of Bavancourt to Apremont railway which is described as the key to Argonne. Advance near Soissons to repulse which General Von Kluck is believed to have obtained large reinforcements, menaced the important supply centre of Anizy La Chateau while the Dutch reports indicate that the Allies advance in Belgium has rendered the German position on the Yser almost untenable.

Hospital Ship Officers Entertained.

BOMBAY, January 15.

Lord and Lady Willingdon entertained the staff and nurses of the Hospital Ship "Madras" and the members of the St. Johns Ambulance Brigade to tea at the Government House yesterday and an enjoyable time was spent.

RUSSIA.

Latest Russian Report.

Progress on Lower Vistula.

LONDON, January 14.

PETROGRAD.—The communique says:—"Our progress on the right bank of the lower Vistula has developed everything being in our favour. We have driven the enemy's cavalry before us.

German Attacks Repulsed.

On the remainder of the fronts there have been rifle and artillery duels. Local German attacks were repulsed with great ease.

Austrian Artillery Silenced.

The Austrians attempted to bombard us with heavy artillery, but they were soon silenced.

AUSTRIA.

Significance of the Resignation.

LONDON, January 14.

The announcement of the resignation of Count von Berchtold is an event of the highest importance and is regarded as indicating unmistakably that Austria is suffering from internal as well as external troubles. The fact that Count von Berchtold's successor is a Hungarian is significant. The appointment is possibly intended to conciliate Hungarian opinion, which is increasingly restive.

Scarcity of Flour.

A meeting of seven hundred Vienna bakers decided that, in view of the scarcity of flour, it is impossible to continue supplying bread in the present form. They urge Government to prohibit the baking of fancy breads.

TURKEY.

Military Situation At Jerusalem.

An Englishman's Account.

LONDON, January 14.

In an interview with Reuter's representative an Englishman from Jerusalem gave an interesting account of the military situation. He said that fifty-four German officers passed through Jerusalem in December on their way to the Egyptian frontier.

A Revulsion of Feeling.

Although popular feeling at first sided with the Germans, as time passed the overbearing attitude of the officers, together with the fact that they were well paid, whereas the Turks were not, caused a revulsion of feeling, and nine Turkish officers had been court-martialled

TELEGRAMS.

for speaking against the Germans. Eight Meccan Sheikhs had been brought to Jerusalem to arouse religious enthusiasm, but the death of the leader of the deputation damped the ardour of the Sheikhs.

Catspaw of Germany.

There is no evidence that the people regard the war from a religious standpoint. On the contrary, they are beginning to realise that Turkey is the political catspaw of Germany.

The Turkish Force at Karaugan.

Its Constitution Uncertain.

LAHORE, January 15.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables under date 12th January:—"The 'Times' correspondent at Petrograd says that the Turkish force at Karaugan, midway between Kars and Erzerum, numbers 100,000. The constitution of the reinforcements they have brought up is uncertain. It is possible that, while Russian attention was absorbed in repulsing the enemy at Olti, Ardahan and Sarykamyash, the Turks transferred to Armenia troops from Constantinople, Baghdad and Mosul, which arrived at the moment the troops from Olti and Sarykamyash reformed. While the roads from Olti to Karaugan run to 8,000 feet the passes are convenient, because they follow three parallel lines and supplies are easily obtainable from Erzerum.

Turks Severally Defeated.

LONDON, January 15.

PETROGRAD.—A Communique says:—"The Russians in the Caucasus have defeated the Turkish rearguards at Olti capturing artillery and numerous prisoners. The Turks likewise suffered enormous losses at Karaugan including a whole battalion of infantry, artillery, droves of cattle, and supply trains.

The Turkish Aggression in Persia.

LONDON, January 15.

The Turkish aggression in Persia has definitely exploded the idea of the Holy War which the Young Turks endeavoured to proclaim. Moslem opinion in all parts including the Ottoman Empire failed to take very seriously the so-called Jihad in which the troops of Islam were fighting side by side with the soldiers of two Christian states and the fact that the Turks have now wantonly attacked the only neighbouring Moslem state makes the pretence of the sacred character of the war not merely inadmissible but absurd.

Opposition to Russians in Caucasus.

The Germans are sending another Turkish army to oppose the Russian Caucasus Army. Successive defeats in Poland, Serbia, Galicia and Caucasus have destroyed the German prestige in the east.

Peace Talk Again.

Peace talk is again in the air. Austrian opinion is that the campaign should be called a draw. Britain and her Allies have no such view.

The Troops Inspected by the King.

The King accompanied Lord Kitchener when he inspected the 28th Division at Winchester yesterday, including some Battalions from India whom His Majesty saw during the Durbar visit. The division is a very fine one.

Recruitment in England.

Recruiting continues satisfactory. One of two regiments are approaching the formation of their 30th battalion. The public schools have raised battalions for a division. Senior contingents of the Officers Training Corps are turning out splendid officers. The Inns of Court battalions are engaged in training and turning out great numbers of public school candidates for commissions. The Officers Training Corps organisation has been magnificent in officer production.

Turco-German Aggression in Egypt.

No Prospect of Success.

LONDON, January 15.

The Germans have done their best to distract attention from the defeat of the Turks by widely announcing their intention to invade Egypt. Reliable information shows that the Egyptians are not impressed and point to the Turkish defeat as the best guarantee against serious operations on the Suez Canal. Even the Egyptians friendly to the Portedo not desire to have the Turkish power again. The corrupt practices associated with Turkish rule are repugnant to the minds of the Egyptians. The benefits of Anglo-Egyptian rule are fully recognised on the Nile. The desires of the general public do not go beyond the maintenance of friendly relations with Turkey.

Forces in Egypt Ample for any Contingency.

The Turco-German aggression will be resisted. This is the keynote of public feeling in Egypt, where the Indian, English, Australian and New Zealand local forces are ample for any contingency. The overseas troops complete their training under good conditions in Egypt instead of being on Salisbury plain in the wettest winter on record. The arrangement is admirable and does not divert a single man from France.

UNITED STATES.

A Case For The Prize Court.

LONDON, January 15.

The German steamer "Dacia" interned by the United States has been bought by an American citizen and is now loading with cotton for Bremen. It is expected that she will be captured and brought before a Prize Court whose decision will be most important as the whole decision of the transfer of other German liners to neutrals will thereby be raised.

Loan to Russia by a Group of American Bankers.

LONDON, January 15.

A group of American bankers has arranged a loan to Russia of twelve million dollars to facilitate the Russian purchase of supplies in America.

TELEGRAMS.

AMERICA AND THE WAR.
The Philippines Bill
War Secretary's Speech.

WASHINGTON, January 15.

Mr. Garrison, Secretary for war, speaking before the Senate Committee on behalf of the Philippine Bill, said it was a step towards self-government under proper safeguards.

He explained that the Philippines constituted a military liability with no corresponding benefits from the standpoint of the War Department. He was unable to speak as regards the navy.

America had just over twenty thousand men in the island which force was insufficient to meet an invasion. Consequently America could not hold the Philippines against the Powers with an organised military force nearer than the United States.

The Senate passed a resolution requesting Mr. Garrison to submit estimates for a mobile Army of 4,50,000.

GERMANY.

German Helmets.
Without Spikes.

LONDON, January 15.

The "Petit Parisien" quotes a French Infantry Captain as saying that the helmets of the Germans recently killed at the Aisne are without spikes, which, being of copper, have been unscrewed and sent to Germany. (Censored.)

The German Movement Northward.
A Matter of Urgency.

LONDON, January 14.

General von Kluck's big movement northward of Soissons became a matter of urgency owing to the fact that the continual slow advancements of the French was beginning to threaten the Germans' communications. Consequently the Germans counter-attacked in surprisingly large numbers. As they were faced by a swollen river there was little chance of their achieving any decisive object.

The Kaiser's Presence.

The Kaiser's presence explains the magnitude of the movement. General von Kluck dare not take any risks. He obtained masses of troops from the neighbouring towns of La Perre, Saint Quentin and Laon.

Fighting in Muddy Conditions.

Fighting is proceeding in very muddy conditions on soaked clayey soil.

German Losses.

Hitherto there is no estimate of the German losses, which must have been most severe.

German Version.

LONDON, January 15.

AMSTERDAM.—A Berlin communiqué says the Germans stormed the heights of Vreugy, northeast of Soissons, in pouring rain. They stormed trenches after trench till darkness fell, and took altogether fourteen French officers and 1130 men with four guns and four machine guns. "This glorious deed was done under the eyes of the Kaiser."

German Admission.

The Germans admit that the French penetrated their lines eastward of Perthes.

ITALY.

The Pope's Visit To the Injured.
At Santa Maria Hospital.

LONDON, January 15.

ROME.—The Pope visited the hospital of Santa Maria, where those injured through the earthquake are lying. This is the first time that a Pope has left the Vatican since 1870.

H. H. The Popes Visit of the Santa Marta Hospital.

LONDON, January 15.

The Santa Marta Hospital is adjacent to St. Peter's and the Pope was able to reach the hospital by interior passages. He left the Vatican technically only and did not quit its precincts.

EGYPT.

The Invasion of Egypt.
Abandoned by Turkey.

LONDON, January 14.

A.C. and M. cable says.—London, 12th January.—Athens telegrams state that the Turkish expedition against Egypt has been abandoned. Unfavourable reports of the spirit and discipline of the Turkish troops at Bagdad are circulating.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to H. E. the Viceroy.

DELHI, January 15.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated 14th January.—Keen struggle is still maintained for two strategic positions in the French centre one in the Aisne Valley north-east of Soissons and the other near Perthes. Recently in the advance of the French the Germans bringing large reinforcements compelled the French to give way at one point in the former but the struggle is still proceeding and in the latter the French kept ground. Bad weather persists everywhere there being heavy snow in Vosges. In Poland the Germans continue to attack the Russians at many points but everywhere have been repulsed. The Russians moved forward in east Prussia and occupied several villages. The Turks in the Caucasus are offering stubborn resistance but severe fighting in Kar-

TELEGRAMS.

surgan is turning favourably for the Russians who captured one Infantry Regiment and destroyed one Battalion.

The Imperial Legislative Council.

DELHI, January 15.

The Financial Statement for 1915-16 will be presented to the Imperial Legislative Council on Tuesday the 2nd March and discussed from the 8th to the 12th March both days inclusive. The budget will be finally presented on Monday the 22nd idem and discussed on Thursday the 25th idem.

The Assam Labour Legislation.

DELHI, January 15.

The Secretary of State has given general approval of the Assam Labour Legislation.

Prince of Wales' Relief Fund.

DELHI, January 14.

H. H. The Raja of Sitaman has contributed one thousand rupees to the Prince of Wales' Relief Fund.

Offences Under the Whipping act Specified.

DELHI, January 15.

A Notification is issued by the Home Department, Government of India in the current issue of the "Gazette of India" specifying certain offences by juvenile offenders under the whipping act.

Army Regulations Amended.

The Army Department notifies in the same number of the Gazette amendments to Army Regulations Volume I giving details of enhanced rates of wounds, injuries and family pensions for Indian combatants and non-combatants which had been recently sanctioned by the Secretary of State. The new scale will take effect from 5th August 1915.

Warrant of Precedency.

The Royal Warrant is gazetted notifying that the controller and Auditor-General will rank between the 18th and 19th position in the warrant of precedence.

Order of the Secretary of State.

The Island Steam Vessels.

ALLAHABAD, January 15.

The Secretary of State has given his general approval to the proposed for inland steam vessels.

The Leave Regulations.

Hitherto the privilege of taking leave on full pay with combined leave has been confined to the Judges of the High and Chief Courts. The Secretary of State has now extended this privilege to the District and Sessions Judges.

The "Komagata Maru" Affair.

Report Issued.

DELHI, January 14.

The Report of the 'Komagata Maru' Enquiry Committee has been issued in a "Gazette of India Extraordinary" to-night. In a resolution upon it the Government of India accept its conclusions as eminently fair and judicial and express warm appreciation. Undoubtedly the passengers were imbued with revolutionary ideas and active hostility to British Government. The generosity and the clemency of the Government was deliberately misrepresented by the ring-leaders. The well meant efforts of the officials were without avail. The passengers met conciliation with violence necessitating forcible methods of suppression with loss of life which the Governor-General in Council deplore. After discussing in great detail the history of the "Komagata Maru" voyage and the facts of the riot at Budge Budge the Committee record their opinion that the Government of Bengal were justified in taking action under "Ingress into India Ordinance." As to the methods employed there was perhaps more room for criticism. It appears to the Committee that the Government decided to adopt measures actually taken partly owing to lack of information and more particularly owing to misapprehension of the situation on board. The information received that the party opposed to Gurdit Singh was stronger than his own was erroneous. The measures taken to search the passengers were neither appropriate nor adequate. Each individual passenger and his luggage should have been examined as he left the ship.

Regarding Sir Frederick Halliday's order to troops to fire they were not within his jurisdiction but boundaries of jurisdiction which are very complicated. The Sikhs had at least 20 revolvers which were distributed among the passengers by Gurdit Singh on the morning of the riot. The Sikhs first opened fire and the police and soldiers only fired when absolutely necessary. The immediate cause of attack was the attempt of the Superintendent Eastwood to bring Gurdit Singh out of the road to interview Mr. Donald. He did not behave improperly or use violence and there was therefore no justification for the attack. The Committee mentions 13 men as dangerous characters and suggest further enquiry into the characters of Sawahair Mull and Narain Das. The police used no unnecessary violence save towards strangers on their way back to Budge Budge. European and Indian officers treated the passengers with the greatest courtesy and consideration in spite of their violence and discourtesy. The allegation that the soldiers opened fire without reason is not correct and the conduct of the troops was satisfactory. The Committee was unable to secure any evidence of German influence in the report of the voyage though some circumstances were suspicious. On the outward voyage some evidence indicated that Gurdit Singh had delivered disloyal lectures and seditious newspapers had been received at Japanese ports.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

The Case of Messrs Hardenfeldt & Co.,
In the Prize Court.

CALCUTTA, January 15.

The Prize Court here to-day adjourned the case of Messrs. Hardenfeldt and Co. pending a reference to the Government of India as to how trade domicile affects the question of the firms being regarded as having enemy status.

A Gang of Dacoits Arrested.

CALCUTTA, January 14.

In connection with the series of dacoities in Basirhat sub-division an arrest on suspicion was made by the specially deputed officers. This man confessed the existence of a gang which had systematically committed dacoities, robberies and burglaries, for some time in the locality. He also disclosed a quantity of valuable booty all identified as proceeds of the recent dacoities. 15 other members of the gang were arrested.

Calcutta Prize Court.

Claims to the "Raffenfels" Cargo.

CALCUTTA, January 15.

The Chief Justice, sitting at the Prize Court to-day, granted an order of release in respect of three claims to the cargo of the German steamer "Raffenfels".

In the case of Messrs. Parry & Co., Company, the Advocate-General said there was an order for release subject to production of affidavit which had not been filed. The bill of lading showed that the goods were consigned to a German buyer. Under these circumstances Messrs. Parry and Company withdrew their claim. The conditional order was then cancelled.

The cases of Lakshmiram Bansidhar, Banians, and Hardenfeldt and Co. were adjourned to enable the Advocate-General to communicate with the Government of India for a definite statement as to whether or not the Government intended to regard Hardenfeldt and Co. as a firm having an enemy status and intended in effect to cancel the old rule of trade domicile if Hardenfeldt and Co. had a name domicile. In the meantime the claimants were allowed to take delivery of the goods on the understanding that they accounted for the proceeds.

SIND.

Registration of Exports.

Karachi's Objection Explained.

KARACHI, January 14.

With regard to the Karachi Chamber of Commerce's objection to the Government's proposed system of registration of exports from India to the neutral countries it is to be noted that the Chamber fully recognise the desirability of preventing valuable commodities from reaching the enemy through neutral countries, and the Chamber are now actually endeavouring to formulate a scheme which would bring about this result while at the same time avoiding the objections to the Government's scheme. Thus the criticism by the Chamber of the Government's proposal is intended to be constructive not merely obstructive.

All India Weather.

SIMLA, January 15.

The Weather has been dry everywhere except on the southeast Madras coast. Madras reports 8 inches but all other falls have been small.

FORECAST: Dry weather except in the southeast Madras.

(LATEST.)

LONDON, January 15.

PARIS.—A Communiqué says.—Lively artillery combats have occurred from the Sea to Lys. We progressed in the regions of Bombartzyde and Becelaere. Zouaves northward of Arras made a brilliant bayonet attack and carried the road from Arras to Lille. Our guns at Latargette and Saint-Laurent silenced the enemy's batteries and wrecked two guns. We exploded an ammunition depot and destroyed the works which the enemy were building. The Germans attacked the village of Saint Paul two kilometres north-eastward of Soissons and entered the village but we retook it immediately. A violent artillery fighting has occurred in the regions of Craonne and Rheims. We frequently silenced the enemy's batteries. We destroyed foot bridges thrown across the Meuse by the Germans at Saint Mibiel. We repulsed in Bois-De-Ailly the attack on trenches which we had captured. Our infantry in Vosges southward of Senones after a lively fight drove the Germans backward cut barbed wire entanglements and filled up the enemy's trenches.

German Aeroplanes Shot Down.

LONDON, January 15.

TEHERAN.—The Turkish ambassador has informed the Persian Government that the Turks are ready to withdraw from Azerbaijan when it is definitely evacuated by the Russians and when the Persian Heir Presumptive arrives there. The latter leaves Teheran at an early date.

Obituary.

LONDON, January 15.

The death is announced of Father Beason founder of the "Cowley Brotherhood."

LONDON, January 15.

PETROGRAD.—Two enemy aeroplanes have been shot down at the Junction of the rivers Pzura and Vistula.

నోటీసు.
పామూరు తాలూకా గ్రామముల వేలము ప్రకటన.

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

మద్రాసు హైకోర్టు ఫయలు నెంబరు 1912 సం॥రం నె 187 రు. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు కోర్టు యజ్ఞి క్యూచు పిటిషను 1914 సం॥రం నె 55 రు.

చాది.

ప్రతివాదిగారు.

అన్నావయ్యుల వెంకటాచలంగారు.

శ్రీకాళహస్తి రాజాగారు దామరవరమర తిమ్మనాయునిం బహద్రునారు.

I సదరుహి డిక్రీ అములులో కాళహస్తి యజ్ఞి బాబుకు యాదినగు వ్రదహరించిన గ్రామములు అన్ని యూ వకలాటుగాగాని వేరువేరు లాట్లుగాగాని నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువారి యెదుట 1915 సం॥ రం॥ తే 25 ది జనవరి సోమవారము పగలు 12 ఘంటలు లగాయకు వేలమువేయబడును.

II వేలములో ఆస్తిని కొనదలచినవారు వేలముయొక్క మరపులున్న వేలము వేయబడు ఆస్తియందు యితరులకు కలిగియున్న అకుమానములు బాధ్యతలు వగైరా వాళ్ళున్నా తెలుసుకొనవలసినవందల సదరుహి నెంబరు వారంటు అములు రికార్డులో దాఖలయిన యి స్తిహోరుముసాయిదా యొక్కకంత్రియ్య సర్టిఫికేట్లు బి. షెడ్యూలు నగయిరాలవల్ల తెలుసుకొనవచ్చును.

గ్రామముల వివరము.

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు, కనిగిరి సబు డిస్ట్రిక్టు.

A జమీన్ గ్రామములు.

- 1 పామూరు,
2 పడమటిదూబగుంట అనెదూబగుంట
3 వెంకటాపురం
4 చిలకపాడు
5 నుచ్చుపాడు, పిడుగుపాలెం
6 తిరుగల్లిడిన్నె, పోతవరం
7 కోడిగుడ్ల పాడు అనె తూర్పు కోడి గు పాడు
8 పడమటి జంగలపల్లె
9 బొట్లగుడూరు యందుకు మూడు మజరాలు, కట్టకొనిపల్లె, బద్దయ్యపాలెం. అనె శిద్దయ్యపాలెం, రఘునాథపురం
10 వెలంపాడు అనె మోపాడు
11 బలివపాలెం
12 అప్పమాంబాపురం, బొంపెద్దపాడు
13 శిద్దవరం
14 రేణుమడుగు అనె రేణుమడుగుల
15 తాతయ్యపల్లె
16 కంభాలడిన్నె
17 బుక్కాపురం
18 కంభంపాడు
19 చంద్రశేఖరపురం
20 బూదావులపల్లె అనె బోదావులపల్లె కోదిలంపాడు.
21 ముచ్చాళ్లనాయుడి పల్లె
22 ముండ్లపాడు
23 ఉప్పలపాడు
24 గుంటచెన్నంపల్లె అనె గుంతచెన్నం పల్లె
25 చింతలపాలెము
26 జంగంవారిపల్లె
27 అరివేములయందుల మజరా అక్కం పేట అనె అక్కన్నపేట
28 యేటమాంపురం అనెయేటనాంపురం
29 నల్లమడుగుల
30 అనికేపల్లె అనె అనికాళ్లపల్లె
31 పెదరాచపల్లె అనె పెదరాజుపాలెము
32 నలజనంపాడు
33 చెన్నోపల్లె
34 పడమటి బోయమడుగుల రెండు మజరాలు, దేవకిమర్రి, తలగోడు
35 వెంకటాయ చెరువు
36 చినకొకాలపల్లె
37 కొండెబోయనపల్లె
38 దరిశిగుంటపేట, యిందుగల, ఆరు మజరాలు, బొంతావారిపల్లె, అన్నె బోయ క్రిష్ణంపల్లె, పెడనూలు వెంకన్నపల్లె, క్రిష్ణప్పనాయుడిపల్లె అనె క్రిష్ణమనాయునిపల్లె, చెన్ను ప్పనాయునిపల్లె, గణేసునిపల్లె.
39 యెదుర్లపల్లె అనె వెయ్యలపల్లె
40 వట్లమయలు
41 మలమిడిపల్లె
42 కొత్తపల్లె
43 లంజగుడిపాడు

- 44 రేగులచవికె
45 అంబవరం, కంపచెన్నంపల్లె
(బి) డిటో డిస్ట్రిక్టు కోర్టు ట్రియం గ్రామములు.
46 కంపచెన్నంపల్లె, యిదే పేరుగల జ మీన్ గ్రామముతో చేరియున్నది.
47 పుత్తిళ్లనాయుడిపల్లె తేక పుట్ట నాయుడిపల్లె
48 కళ్యాణపాడు
49 తిమ్మనాయునిపాలెం
50 లాకాపల్లె
51 దరిశితిమ్మకూపల్లె
52 పుల్లగురపల్లె
53 రంగనాయకుడిపల్లె అనె రంగనాయనిపల్లె
54 గుమ్మనేనిపల్లె అనె గుడిమేనిపల్లె
55 తుమ్మగుంట
56 అయలూరివారిపల్లె
57 పెదవెంగన్నపల్లె అనె వాడవెంగన్న పల్లె
58 వొట్టిరెడ్డిపల్లె
59 జగన్నోహన గోపాలపురం
60 బూదావులపల్లె అనె బోదావుల తిన్నె
(సి) డిటో సబుడిస్ట్రిక్టు కట్టుబడి గ్రామములు.
61 తుంగుడు నల్ల శిల్లమలపల్లె అనె తుంగోడు
II ఉదయగిరి సబుడిస్ట్రిక్టు
(ఎ) జమీన్ గ్రామములు.
62 గరిమెనపెంట యందుల రెండు మజ రాలు, పల్లెలమేటి, తూర్పుమేటి అనె తూర్పుపల్లె
63 గంగవరం
64 గుండుపల్లె అనె గండుపల్లె, గిలకల కంభంపాడు
65 గన్నెపల్లె యందుల మూడుమజరాలు గడ్డంవారిపల్లె, కొతూరుపల్లెనమ్మని పల్లె
66 గొల్లపల్లె
67 బొంగరావులపాడు అనె బొంగ రాలపాడు
68 బసినేనిపల్లె
69 పెడుసుపల్లె
70 బోదాయశిద్దయ్యపల్లె
71 బోడబండ
72 భాస్కరాపురం
73 బోయమడుగుల
74 బ్రహ్మేశ్వరం
75 పడమటిగొంపిపిన్డ
76 పామూరుపల్లె, పోకలవారిపల్లె
77 పాపంపల్లె
78 పోకలలింగయ్యపల్లె
79 పేరికెట్టిపల్లె
80 పబ్బురేటిపల్లె, పడమటియరబల్లె
81 చెద్దరె

- 82 దక్కనూరు, నారసింహ్యపురం నాగరాజుపల్లె
83 నర్రవాడ, యందుల మూడు మజ రాలు, పులవనాశిపాలెము, గూడె వారిపాలెము, వొడ్డెపాలెం, అనె కొండల తూర్పుపల్లె
84 నెమలిపెన్నె
85 దేవనూరయ్యపల్లె అనె దేవరాజు నూరయ్యపల్లె అనె పోలంగారిపల్లె
86 దేవమ్మ చెరువు
87 దేవికెట్టిపల్లె
88 కూర్మపాలెము, కాంచెర్ల అనె కాంచెర్ల హిస్సా
89 కూర్మ కొంపిపిన్డ
90 కూర్మ చెన్నంపల్లె
91 తిరుమలాపురం
92 శైలపాడు
93 మందాళ్లపల్లె
94 మారంరెడ్డిపల్లె
95 మహమ్మదాపురం
96 శింగనపల్లె
97 సోమలరెగడ
98 సున్నంవారిచింతల
99 యనుకపల్లె
100 సోంపల్లి
101 సీతారామపురం
102 శింగారెడ్డిపల్లె యందుల మజరా అయ్యవారిపల్లెనహా
103 వెంకల్లి తోకఘటిక శిద్దేశ్వరము వేంపాడు
104 నదివంటపాడు
105 శేవనాలపల్లె - యందులో చేరిన 91 గ్రామ్యాణచెరువు ఖండ్రెగ
106 విరూరు, యందులమూడు మజరాలు కృష్ణంరాజుపల్లె, కోటవారిపల్లె అనె కోటారెడ్డిపల్లె, అనె కోట వద్దిపల్లె, పాపన్న గారిపల్లె
107 రామచేవులపాడు
108 తిరుమలనాయునిపల్లె పురఫ్ ఆవుల వారిపల్లె
109 కోటంవారిపల్లె పురఫ్ నాయునిపల్లె కోటాయపల్లె పురఫ్ రాజపాలెం అనె రాచవారి పాలెము.
110 కొయ్యలపాడు అనె కొయ్యలపాడు
111 కొండన్నగుంట, మర్రపల్లె
112 కొండాయపాలెం యందులమజరా అయ్యవారిపాలెం
113 జడదేవి
114 చింతోడు
115 చల్లగిరి
116 తూర్పుయరబల్లె
(బి) డిటో సబుడిస్ట్రిక్టు ట్రియం గ్రామములు.
117 యెర్రంరెడ్డిపల్లె
118 వెంకమాంబాపురం పురఫ్ వెంక పాలెం

- 119 యెర్రభొట్లపల్లె పురఫ్ బ్రాహ్మణ పల్లె
120 రాచవారిపల్లె
121 సాంబనదాశపురం అనె కొత్తపేట
122 వొడుగుపల్లె
123 కొత్తపేట తిమ్మపురం అనె తిమ్మ పురము
124 గణేశ్వరపురం
125 పడమటి కోడిగుడ్లపాడు
126 పెదనాగంపల్లె
127 పండ్లంగి
128 పప్పులవారిపల్లె
129 అగ్గపడియ
130 కృష్ణంపల్లె
131 జట్టివారిపల్లె
132 చిననాగంపల్లె
133 చాడపల్లె
134 కోనమాంబాపురం
135 వీరతిమ్మ సానిపల్లె
(సి) కట్టుబడి గ్రామములు.
136 నారాయణపేట కట్టుబడి అనె నారాయణంపేటఖండ్రెగ. (యిది జమీన్ గ్రామము అయిన సీతా రాంపురమునకు చేరియున్నది.
137 కొత్తపేట అనె కొత్తపేట కట్టుబడి.
III కందుకూరు సబుడిస్ట్రిక్టు.
(ఎ) జమీన్ గ్రామములు.
138 లింగసముద్రం, యందుల మజరాలు, తిమ్మారెడ్డిపాలెం, గంగపాలెం
139 వీరరాఘవునికోట
140 కాఖరం
141 మాలెకొండరాయనిపాలెం
142 విశ్వనాథపురం
143 కొండసముద్రం
(బి) శ్రోత్రియంగ్రామము.
144 కొండసముద్రం అగ్రహారం
IV ఆత్మకూరు సబుడిస్ట్రిక్టు.
(ఎ) శ్రోత్రియంగ్రామములు.
145 చందలూరిపాడు
146 చింతలపాలెం
V కావలి సబుడిస్ట్రిక్టు.
(ఎ) శ్రోత్రియంగ్రామములు.
147 ఆదిమూర్తిపురం
148 భీమవరపాడు
149 రామానుజపురం
150 తూర్పుజంగలపల్లె
151 పరికోట
152 కమ్మరినాయుడిపాలెం
153 నాగసముద్రం
154 వెంకపాలెం
155 లక్ష్మీపురం

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరనర్సరాజును మాలినియును.
ఒకచిత్రమున కథ—చతువులచే
మోసపోయినా కలుగ జేయుటయే
గాక చిత్రమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచేలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
చాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.
కై. ద్వైతాశ్రమి, చిన్నకేంకర్ గోవిందజి,
ఆలంక నిగ్రహ బొమ్మధాలయము,
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బేగం సాహి సోప్.

ఈచిత్రము కోమ సంహారి
ఒకచిత్రము ఉపయోగించుట
కలుగ జేయుచుండలి యే
భాగమునందును కోమ
మును చెడుపులేక తుదము
నాను యెటువంటి మచ్చ
లులేకయును వాడలేక
యును నివర్తించును.
చర్మముయొక్క స్వభావ
మైన రంగును కాంతిని
ఈగొట్టక చేయు (సోప్)
ఇది ఒకటే.

కల 8 బిళ్లలు పెట్టి 1కి రూ. 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
8 పెట్టెలు రూ. 2—10—0 తపాలకర్చు 0—6—0
వలయువారు:—ఆర్. వి. వందీట్ అందు కంపెనీ
నెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

చక్కని నువాసనగల సుంపులను ప్రేమించువారు ఆటోమోటార్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

ఆటోమోటార్ బహారును మోడెల్ పండిన ఆత్మరపయోగింపవలయును.
మోడెల్ పండిన, నువాసనగలది, చాలకాలమువాసన
యుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని ప్రయోగములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కోలుమీదగాని కొన్ని
జాట్లను చేసికొనినయెడల మువాసనలతోగూడిన పూలతోట
జానే నూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన కేయిరకముల
ప్రయోగములనుండి తయరైన ఆత్మరయొక్క నువాసన సమభవిం
చుటకయి ఆటోమోటార్ బహారు ఇప్పుడు ని మీదగిరనున్న
చావుకీపరు నడుగలయును. నాతితావున లేదేని మాత్రవా
యిండును. చిన్నబిళ్ల విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతియిట్టి 0-12-0,
పై డోన్సు ఆత్మరల పెద్దగయిలుబట్టి 2-0. ఈయత్మరలో
నుగడెట్టుబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్బులు డబ్బా 1-కి
0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనవచ్చే ధరించవలయును.
సోలు ఏకెంటు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రాక్స్ కమిశన్ కంపెనీ,
155, జామా మసీదు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెంటు:—కెంహరే పురుషోత్తం మూర్తి.
నెం. 23, వై. నాబాబురొడ్డు, ప్రవరుబాబునమిపం, మదరాసు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల
కట్టావులను మదరాసు రాజధానిలో అన్ని కంపెనీలకన్న
మాకంపెనీ గొప్పదియు, సమృద్ధమయినదియు నయ్యున్నది.
ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాభాతాదారు
అటు మిక్కిలి వ్యర్థతలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.
సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

క్. 100 (detachable)
(తేబుముగల, తేబుము
లేని) 2 బర్నరులు
సహా యివ్వబడును.
ఈరు బర్నరులందుకు
సటి యివ్వగలియు
లకు కడు ముఖ్యము.
టిక్ పెట్టె సహాయం

క్. 11 (detachable)
చాలాబలిష్టమయి
నది. ఎక్కువకాలం
పనిచేయ గలిగినది.
మిక్కిలి పొడవైనది.
టిక్ పెట్టె సహా కె.
రూ. 9—8—0

నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది
నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా కల రు 8.
నెం. 200 పాకెట్ స్టోవ్ చిన్నదియు చెయి ఇముడు
నదియు టిక్ పెట్టె సహా కల రు, 5—8—0
కే. ఎస్. పి. ఎస్. జి, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు,
వర్తకులకు ప్రత్యేకపురలు యివ్వబడును.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు
భాషలో తెగినవలయులతో కథలవలె వర్ణితముగును.
చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600
పైలము) 6 సం॥ 10—0—0, చందా రు. 2—0—0
(సాక్షాత్తో సహా). (వచన రుసుములేదు. సం॥
6—0—0 చందా ముగగుగ స్వీకరింపబడును.
కలయువారు:—గా. వారిసర్వోత్తమరావు, ఎం. పి.,
చింతాడిపేట, మదరాసు. ఆని వ్రాయుడు.

22-వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

మతీము: విధములగు, బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు
చెక్కినగల, మున్నగునవి ఈకెంద కేర్పొన్న వర్తకులందు
దొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.
సవరక ఇండియా జావలెరి మ్యానుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ,
487, టంకసాలవీధి, సామకాశుపేట, మదరాసు.
The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
487, Sowcarpet, Madras

పాకెట్ లివర్ వాచ్.

దిన క్రయము 6 బహుమతులతోటి రు 2-14-0 లు మాత్రమే.
6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈవాచ్ బలిష్టమైన లీవర్
ఫనితో లేక నాణ్యమైన యల్లక
సామానులతో తయారై యిప్పు
డే నూతనముగా వచ్చి యున్నది.
కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేదం
దా సరియైన కాలక్రమము మా
పించు వాచి యిదియే, మిగుల
నుండకమైనది. దీని 6 బహుమ
తులవివరం:—(1) నాణ్యమైన
చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన ఆత్మ
ర సీసా, (3) సర్వాకారమైన
ఉంగరము, (4) గడియారపు గా
లుగు, (5) వివిధమైన స్టీలునిట్లు
(6) డిక్కులుమాపెడు కంపోను.

వయస్సే ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.
వి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ,
కె. 7, కోపు వెంకటాచలయ్యర్ గండు, మదరాసు.

విశోదకరమును విసుగుపుట్టింపు నిదియునగు తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సురేంద్రనగరము:— ఇందు శ్రీల మనోహర
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినది. రు. 1 0 0
యశోధర—ఇం దొకయాడుగా తన మగనివైగల యనురాగ
మునకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తక్కితికడెచ్చును 0-12-0
మనోరమ—మగడు పేటకేగి రాతనునొద్ద తిక్కుకొన తన
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగదేక రంభ— అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తక్కితిక
డెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0
సహోదరవాంఛ— తమ్మునకు బుల్లెతక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
అత్తలార్యాటమున కోర్వో కోడంద్రవలాపము.—
అత్తలు కోడంద్రుడు బాధించు విధములగలది. అ. 0-2-0
వలయువారు:— కణ్ణా బుక్ డిపో,
6, వెంకటేశమేష్రి వీధి, సామకాశుపేట, మదరాసు.
ఇవియేగాక యితర నవలలు కథలు పంపమనినను పంపుదుము.

చుంచినవయము! నేనవల ఖర్చుపడినవి!! నెనుక దొరుకవు!!
ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలార్యాటమున
కోర్వోని కోడంద్రవలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాను.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినందు
వస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! కృంగారమున్న
నాగరికతయున్నగుల మేలైనజపాక
పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పోగా మిగతకొద్ది పంచెలమార్గమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, వచ్చు.

ఆకుపచ్చ, రోజా, పేళువర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ
నీయమైనవి, త్వరపడుడు.
రిక్తమారనిదివిని 2½ మార వడల్పుగల పట్టుపంచె 18 2-0-0
మంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-40
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
కె, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లి క్లీ-జి, మదరాసు.

సింహం
లాడియానా
పాలయింగువ
12 తులముల డబ్బా
1-కి రు. 1-0-0.

PN SIMHAM & CO
AUDIAPPA NAICKER
MADRAS

పి. యక. సింహ అందు కంపెనీ,
26, ఆదియప్పనాయనివీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ
బొట్లు, పాతవాయువుబొట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయ
ముగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మండు)
వాగనల్లితైలము వైపుతకు మండు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మండు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.